

60.010/x

M.T.I.

Szerkeszti a **Külpolitikai Szerkesztőség**

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

kk. 1. várható

sa il éb

1977. szeptember 8./mti/

- berlin: kekkonen finn államfő látogatása
- washington: carter amerikai elnök és latin-amerikai államfők kétoldalu megbeszélései
- blackpool: folytatódik a tuc-kongresszus
- ulánbátor: waldheim ensz-főtitkár a mongol népköztársaságba látogat
- bonn: a schleyer-ügy fejleményei
- assen: folytatódik a dél-molukui terroristák pere

--

- 1 -

7.30/it

Rip

kk 88. / külpolitikai...folyt/ny

- 66. waldheim irkutszkban
- 67. vietnam- fülöp-szigetek
- 68. park-ügy
- 69. dél-afrika - fegyverkezés
- 70. schleyer- esti összefoglaló
- 71. etiópia-szómália
- 72. salt- bécsi tárgyalások - nyugatnémet álláspont
- 73. hua kuo-feng - jugoszláviai meghívása
- 74. hadgyakorlatok - taszsz
- 75. arab liga - sajtókommentárok
- 76. szovjet-japán szimpózium
- 77. libanon
- 78. tuc-kongresszus
- 79. rövid hírek
 - manila: asean- egyesült államok
 - athén: o, kennedy
 - lagos: obasanjo
 - maputo: szocialista internacionale-küldöttség
 - bécs: andersen
 - hanoi: diákper
 - moszkva: pimenov
 - memphis: elvis-szobor
 - párizs: sztrájk
 - párizs: pártközi megbeszélés
 - prága: fucik-ünnepség
 - prága: hoffmann
 - moszkva: cedenbal
- 80. Lenin- hanglemez
- 81. nemzetközi könyvkiállítás
- 82. izrael-egyiptom
- 83. bolgár - román
- 84. ford-teng
- 85. görög-török incidens
- 86. schleyer - esti fejlemények
- 87. árvíz leningrádban
- 88. hirjegyzék /mti/

--
v é g e .

22.00/ny

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: éliás béla, bochkor jenő, németh gyula, patak károly, nyárádi róbert.

xl

kk. 2. kina - kutató orosz tudós

pm gi il nt

moszkva, 1977. szeptember 8./mti/

az izvesztyija szerdai számában cikkben emlékezik meg nyikita bicsurin, kiváló kelet-kutató, az orosz kina-kutató iskola megalapítója születésének 200. évfordulójáról. „nyikita bicsurin minden munkájában bebizonyította, hogy a kínai nép őszinte és hű barátja” - hangsúlyozza a lap, majd így folytatja:

„a szovjet közvélemény a tudós születésének évfordulójára emlékezve, különös figyelmet tanusít az orosz kelet-kutatás bicsurin által teremtett hagyományának, bicsurin egész tevékenységét az országunk és kina népei közötti kölcsönös megértés megszilárdításának és bővítésének szentelte. a marxista-leninista alapokon nyugvó szovjet kina-kutatás folytatja ezt a hagyományt, az szkp következetes és elvzerű irányvonalának megfelelően, az szkp közvéleménye a tudós életművét a szovjet-kinai barátság tevékenységével elősegíti a szovjetunió és a kínai népköztársaság kapcsolatainak normalizálását, országaink között a jószomszédtság és a barátság helyreállítását,./taszsz/

--

kk. 3. nyolcvan nap alatt a föld körül

csr ve il pk

southampton, 1977. szeptember 8./mti/

a nyolcvan nap alatt a föld körül című verne-regény főhősnének útját ismételte meg fogadásból egy francia újságíró, claude mosse, szerdán a „queen elizabeth ii., elnevezésű hajó fedélzetén érkezett meg southamptonba, hogy a híres londoni reform club-tól - amellyel fogadást kötött - átvegye jutalmát: ugyanannyi whisky, amennyi a testsúlya.

phileas fogghoz hasonlóan az 50 éves újságíró - a francia rádió tudósítója - minden lehető közlekedési eszközt igénybe vett: vonaton utazott át anglián és franciaországon, hajóval ment marseille-ből adenbe, majd bombayba, elefántháton lovagolt indiában, kerékpáron riksán és automobilon jutott el singaporeba és bangkokba, hajóval hongkongba és san franciscóba. vonaton utazott át az egyesült államokon, majd a „queen elizabeth ii., fedélzetén kelt át az atlanti-óceánon./afp/

--

7.35/il

- 2 -

F

kk. 4. a szovjet-amerikai megállapodás akadályozói

pm gi il nt

ne ow york, 1977. szeptember 8./taszsz/

a christian science monitor című lap cikke bizonyos mértékben fényt derít a pentagonnak és a vele kapcsolatos köröknek a hadászati fegyverzet korlátozását akadályozó álláspontjára.

a lap állítása szerint az egyesült államok kormányköreiből arról folyik a vita, hogy „az egyesült államok milyen mértékben menjen el az új fegyverfajták létrehozásának korlátozásában, a pentagon képviselői - mutat rá a christian science monitor - ragaszkodnak ahhoz, hogy továbbra is „szabad kezű” kapjanak az olyan fegyverek létrehozásában, mint például a szárnyasrakéták és az mx „nehézzrakéták. nyíltan hangoztatják, hogy az egyesült államok „ne siessen megállapodást kötni a szovjetunióval a hadászati fegyverzet korlátozásáról, mert az új fegyverfajták megteremtésével ütőkártyát szerezhet a szovjetunióval folytatandó tárgyalásokra,.

az amerikai kormányon belül létezik egy másik álláspont is. ennek hívei abból indulnak ki, hogy „kölcsönös mérsékletre, van szükség az új fegyverfajták létrehozásában. ezekben a körökben hangsúlyozzák, hogy rendkívül veszélyessé válhatnak az ilyen „ütőkártyák, vagyis az egyoldalú előnyök megszerzésére irányuló próbálkozások, - írja a lap, majd végezetül rámutat:

a kormányzat egyes felelős személyiségeinek véleménye szerint a szárnyasrakéták korlátlan gyártása anélkül, hogy új megállapodás lenne a fegyverzet fölötti ellenőrzésről - súlyosan veszélyezteteti egy ilyen egyezmény megkötésének kilátásait./mti/

--

7.40/il

- 3 -

F

kk. 7./rövid folyt./il

dublin:gyilkosság

dublin egyik mulatójában két fegyveres meggyilkolt egy üzletembert. a hatóságok feltételezése szerint a merénylet mögött az ira ideiglenes szárnya áll./ap/

uj -delhi: iskola

15 iskolás lány vesztette életét annak következtében, hogy iskolájukra orkán kidöntötte faóriás zuhant és a tető beomlott. a jaipur melletti kis falusi iskolában 50 gyermek tartózkodott, amikor a szerencsétlenség történt./reuter,ap/

róma:kappler

a római zsidó közösség vezetői szerdán követelték, hogy állítsák bíróság elé herbert kappler náci bűnöst, többint 2000 római zsidó deportálásának vádjával. kijelentették, hogy ezért a tettéért a fogságából nemrégiben megszökött kapplert még eddig nem vonták felelősségre./ap/

dacca:kolera

huszonhárom áldozatot követelt a kolera rajshai és kusthia bangladesi tartományokban - közölte a helyi sajtó./ap/

khartoum:hőguta

tizenhárman haltak meg hőgutában, illetve napszúrás következtében port sudan szudáni kikötővárosban. a hőmérséklet több napon át 48-50 celsius fok körül mozgott - jelentette a szudáni hírügynökség, majd hozzátette, hogy „szerencsére”, most már „csak”, 36 fokig emelkedik a hőmérő higanyszála./upi/

--

- 6 -

7.55/il

R

kk. 6. afrika - imperialista stratégia

wa dm il éb

1977. szeptember 8./mti/

az afrikai egységszervezet mindig harcot folytatott és jelenleg is küzd azért, hogy afrikában létrejöjjön az atomfegyvermentes övezet. az aesz ezt a törekvését minden olyan afrikai nép támogatja, amely meg akarja óvni földjét egy esetleges termonukleáris háboru pusztításaitól.

az imperialista körök nem hagyják ki stratégiai számításaikból afrikát. a párizsban megjelentő afrique-asie című folyóirat a közelmúltban hozta nyilvánosságra annak a titkos megállapodásnak a szövegét, amelyet zaire a rakétafegyverek gyártására szakosodott nyugatnémet céggel, az orbital transport und raketen ag-vel kötött. a megállapodásban zaire lehetőséget nyújtott a vállalatnak arra, hogy 2000-ig kiva tartományban minden korlátozás nélkül felbocsáthat bármilyen típusu, akár kozmikus rakétát is. ezen kívül a cég saját belátása szerint használhatja fel a területet: repülőtereket építhet, kilövő állomásokat hozhat létre, radarokat és más hírközlő eszközöket telepíthet, s az út és vasutépítés is jogköréhez tartozik majd. a francia lap közlése nyomán az ügy nagy figyelmet váltott ki, hiszen afrika keleti közepén rakétakilövő támaszpont épül. az unsere zeit című nyugatnémet lap ezen felül arról is beszámolt, hogy az orbital transport idén május 17-én zairei területről máris végrehajtott egy sikeres rakétakilövést. a rakétakilövő állások és a zárt katonai területek létesítése zaireben nagyon súlyos és állandó fenyegetést jelent egész afrika számára, de elsősorban zambiára, tanzániára, angolára és a többi olyan országra veszélyes, amely támogatja a zimbabwei, namibiai és dél-afrikai szabadságmozgalmakat. az apn utal arra, hogy nagy figyelmet érdemel a nyugatnémet cég rendelkezésére bocsájtott terület stratégiai jelentősége. ebből a tartományból elérhető közelségben vannak az előbb említett ugynevezett frontországok. aggodalmának adott hangot ezzel kapcsolatban agostinho neto angolai köztársági elnök, aki élesen elítélte rakétaindító építését az angolai határ közvetlen közelében.

/folyt.köv./
8.00/il

- 7 -

R

kk. 6./afrika folyt./il

a nyugatnémet cég és zaire szerződésével kapcsolatban figyelmet érdemel az obsever című londoni lap cikke is, amely az nszk és a dél-afrikai köztársaság atomkutatói együttműködéséről ír. utal arra, hogy rendszeresen utaznak dél-afrikai katonai szakértők az nszk-ba, a szövetségi köztársaság a nem-katonai jellegű szállítmányok között nukleáris berendezéseket is exportál. bonn segítségével épül fel dél-afrikában durbantól északra egy rakétakilövő támaszpont, mindössze 40 mérföldre mozambik határától.

nincs nagyobb könnyelműség, mint a fajüldözők kezébe rakétákat és atomfegyvert adni, állapítja meg az apn. a dél-afrikának nyújtott nyugati segítség a nukleáris és rakéta-technológia kidolgozásában és megvalósításában nem más, szögezi le a szovjet sajtóügynökség, mint az afrikai népek kihívása. ezzel kapcsolatban utal egy magasrangú dél-afrikai tisztviselő nyilatkozatára, amely szerint „a dél-afrikai nemzetvédelem eszköztárába bele kell érteni a nukleáris lehetőségeket is,„

senkit nem téveszthet meg azonban a fajüldözők kijelentése a honvédelemről - hangsúlyozza az apn, - emlékeztetve arra, hogy pretória a hadigépezetet a nemzeti felszabadító mozgalmak elnyomására használja namibiában és zimbabweben; nyílt katonai agressziókat hajtanak végre a szomszédos független afrikai államok ellen. hadseregük állig felfegyverzéssel, az atomfegyver kiépítésével, a fajüldözők az imperializmus érdekeit szolgálják afrikában - írja végül az apn./apn/

--

kk. 8. schleyer-életjel, alkudozás

or il éb

bonn, 1977. szeptember 8.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

a nyugatnémet hatóságok hajlandók teljesíteni hanns martin schleyer elrablójának „bizonyos,„ követeléseit.
/folyt.köv./
8.06/il

- 8 -

F

kk. 8./schleyer folyt./il

készek tárgyalni a terroristák megbízottjával „az idővesztés és a félreértések elkerülésére,„ a nap folyamán nyilvánosságra hozzák a gyáriparosok szövetségének elnökét elrabló „vörös hadsereg frakció,„ politikai kiáltványát és követeléseit. a hír röviddel éjjel után a zdf nyugatnémet tévé-társaság utolsó híradásában jelentette be.

előzőleg az adást megszakítva közölték, hogy a hatóságok életjelt kaptak schleyer elrablójától. nem magnószalagot - ahogy azt a rendőrség követelte - schleyer hangjával és két családi jellegű kérdésre adott válasszal, hanem egy képmagnófelvételt. az eredeti elképzelés szerint a tekerécset lejátszották volna a nézőknek és kilátásba helyezték, hogy a kormány is állást foglal az ügyben. végül azonban bejelentették, hogy „technikai problémák,„ miatt az egyedülálló felvétel nem kerül adásba.

nem tudni, hogy az emberrablók mely követeléseinek enged az állam: hivatalosan meg nem erősített hírek szerint tizenegy bebörtönölt terrorista - köztük a baader-meinhof csoport vezetői és a buback államügyész meggyilkolásával vádolt sonnenberg szerepel a listán, őket kellene repülőgépen - száz-százezer márka kíséretében - külföldre juttatni.

a hatóságok kezében van állítólag egy fénykép is, amely ismeretlen környezetben ábrázolja schleyert, mellette egy táblával, amely szerint az r.a.f. /a vörös hadsereg frakció / foglya.

most a várakozás bonnra összefüggésül: a rendőrségen a sor. a főállamügyész az éjjel helikopteren a fővárosba repült karlsruhei hivatalából, a jelek szerint részvételével a nap folyamán újra összehívják a kancellári hivatalban a „nagy válság-stábot,„ amelyben a teljes kormányon kívül a parlamenti pártok vezetői is részt vesznek.

--

8.10/il

- 9 -

F

kk. 9. kuba külpolitika - kommentár

fp il éb

havanna, 1977. szeptember 8./mti/

az észak-amerikai és kubai kormány kapcsolatában legutóbb bekövetkezett események a kubai kormány külpolitikája elvi irányvonalának megerősítését jelképezik - állapította meg a kubai külpolitikát értékelő kommentárjában *aprensa latina* szemleírója. az írást egy nappal azt megelőzően publikálták, hogy huszonnégy latin-amerikai ország vezetőjének és magasrangú képviselőjének jelenlétében aláírják az usa és panama között az új csatorna-szerződést.

mint a kommentár leszögezi: fidel castro számtalan alkalommal hangoztatta, hogy a kubai külpolitika alapelvei változatlanok, az egyesült államok és a kubai köztársaság kapcsolatának nyilvánvaló befagyasztása ellenére kubai részről kifejezésre juttatták, hogy a kétoldalu diplomáciai szintű kapcsolatok létesítése attól a perctől lesz lehetséges, amikor feloldódik az egyesült államok által alkalmazott gazdasági blokádnak.

az elmúlt időszakban - írja a kommentátor - jelentős mértékben nőtt a kubába látogató észak-amerikai vendégek száma. turisták, kereskedelmi szakemberek, szenátorok és neves zenészek szerepelnek a látogatók listáján. a kubai és az amerikai megbízottak közötti tárgyalások eredményeképpen kétoldalu megállapodások jöttek létre a tengeri gazdasági zónahatárokról, és az érdekképviseleti irodák létrehozásáról. havannai értékelés szerint mindezek az események, ha igen óvatos formában is, de határozottan a kölcsönös érdekeket szolgálják.

..-

kk. 10. panama-szerződés

rp mh il éb

washington, panamaváros. 1977. szept.
8./mti/

az amerikai államok szervezetének székházában szerdán este james carter, az egyesült államok elnöke és omar torrijos panamai kormányfó aláírta a panama-csatorna státusát szabályozó új szerződést, illetve azt az okmányt, amely szavatolja a stratégiai jelentőségű csatorna semlegességét és biztosítja az egyesült államoknak azt a jogot, hogy bármely fenyegetés ellen megvédi a víziutat.

/folyt.köv./
8.35/il

- 10 -

R. 9.02

kk. 10./panama folyt./il

a szerződés aláírása előtt az egyesült államok és panama képviselői megállapodást írtak alá, amely részletezi a két ország kötelezettségeit a víziút használatában és egyéb kérdésekben. a megállapodás a főszerződés kiegészítő része.

az aláírási ceremónián a nyugati félteke több, mint harminc államának képviselője volt jelen, köztük tizenhét állam- és kormányfő.

az új szerződés 13 évi tárgyalás után született meg és az 1903-ban megkötött szerződés helyébe lép, amely - mint ismeretes - „örökös jogot”, biztosított az egyesült államoknak a víziút feletti rendelkezésre. a szerdán aláírt szerződés értelmében az egyesült államok 1999-december 31-én adja át a csatorna feletti teljes rendelkezési jogot a panamai kormánynak. a dokumentum ezen kívül szabályozza a stratégiai víziút védelmét, a panamának fizetendő amerikai kompenzációt, a csatorna-övezet és a víziút feletti ellenőrzési jogokat, az igazságszolgáltatást a csatorna-övezetben, az ott-élő amerikai alkalmazottak és katonai személyzet státusát, illetve a külön szerződés biztosítékot tartalmaz a panama-csatorna semlegességéről.

carter amerikai elnök a szerződés aláírása után kijelentette, hogy az „biztosítani fogja a nemzetközi víziút békés, gyümölcsöző és biztonságos jövőjét”, hangsúlyozta, hogy a dokumentum a két fél legjobb érdekeit szolgálja. egyúttal utalt arra, hogy az egyesült államok 2000 után is képes lesz megvédeni a csatorna semlegességét. az új szerződést a „kölcsönös tisztelet és az együttműködés jelképeként”, nevezte.

az okmány aláírása előtt az amerikai államok szervezetének székházánál több ezer nacionalista és reakciós érzelmű tüntető vonult fel, és az „amerikai érdekek”, eladásával vádolta carter elnököt. az aláírást követő ünnepség alatt többszázan tiltakoztak a fehér ház előtt amiatt, hogy az amerikai elnök latin-amerikai katonai diktátorokat, köztük pinocchetet is hajlandó fogadni.

panamavárosban a szerződés aláírásával egyidőben tüntetők vonultak fel az utcákon és követelték, hogy az egyesült államok haladéktalanul adja át a csatorna feletti rendelkezési jogot./upi, ap, reuter/

..-

R. 9.02

- 11 -

kk. 11. dél-molukuiak pere

pd il éb

assen, 1977. szeptember 8./mti/

a hollandiai assen város törvényszékén erős biztonsági intézkedések közepette folytatódik a dél-molukui terroris-ták bünperének tárgyalása.

a vádlottak kihallgatása során kiderült, hogy azért választották a bovensmildei iskolát az egyik támadás színhelyéül, mert az iskola körül dél-molukuiak laknak s így könnyű volt a behatolás az épületbe. a gyermekeket néhány nap múlva nem azért bocsájtották szabadon - mint ahogyan eddig hitték, mert bélhurut-járvány tört ki, hanem azért, mert azt hitték, kapnak a kormánytól egy autóbust, amely azter-dam melletti schiphol repülőtérre szállítja őket. onnan benin államba akartak repülni azzal a hét másik terroristával együtt, akik börtönben ülnek, mert el akarták rabolni julian a királynőt. /amely majd az

az is kiderült, hogy a kiszabadítási akció váratlanul érte a terroristákat, akik rádión át tárgyalást folytattak a holland hatóságokkal. az egyik vádlott, egy hansina nevű fiatalember a kiszabadítási akció kezdetekor azzal a szándékkal ment a vonat első vagonjában elhelyezett tuzokhoz, hogy géppisztolyával megöli őket.

- és miért nem lőtt? - kérdezte tőle frans fliet tanácselnök. meri nem volt bátorságom - felelte hansina, majd hozzáfűzte, hogy egy marijke drost nevű fiatal nőt megragadott és maga előtt tartotta pajzsként. a nő meg is sebesült.

a vádlottak egyébként kitartanak amellett, hogy csak dél-moluku függetlenségéért küzdenek s nem táplálnak gyűlöletet a hollandiai lakosság iránt. az egyik vádlott kijelentette: ,, talán még keményebb akciókra fog sor kerülni,,.

--

- 12 -

8.45/11

R 9/11

kk. 12. mao évforduló

rp bm il éb

peking, 1977. szeptember 8./mti/

több százezen vonultak csütörtök reggel a tien an-men térre, hogy elhelyezzék koszorújukat a népi hősnék emelt emlékműnél mao ce-tung halálának első évfordulója alkalmából.

az 500 ezres tömeg hosszú sorokban vonult a tér felé, a megemlékezés jeleként fehér virággal ruhájukon./kyodo/

--

kk. 13. salt

rp il éb

genf, 1977. szeptember 8./mti/

genfben megtartotta soronkövetkező találkozóját a szovjetunió és az egyesült államoknak a stratégiai támadóegyverek korlátozásáról folyó szovjet-amerikai tárgyalásokon résztvevő küldöttsége./mti/

--

kk. 14. dél-molukuiak

pl sp il éb

assen, 1977. szeptember 8./mti/

egy holland rendőr súlyosan megsebesült a hatóságok és a dél-molukuiak között assenben csütörtökre virradó éjjel lezajlott utcai összetűzésekben.

hirügynökségi jelentések szerint a többnyire fiatal dél-molukuiak által szított zavargások azt követően törtek ki, hogy egy asseni bíróság megkezdte a három hónappal ezelőtt lezajlott, a dél-molukuiak által végrehajtott terrorakciók vádlottjainak tárgyalását.

egy asseni rendőrségi szóvivő szerint fiatal dél-molukuiak felgyújtottak két iskolát és egy kisebb vöröskereszt-irodát./reuter-dpa/

--

- 13 -

9.20/11

R 9/11

kk. 15. Leszerelés - ensz

os il éb

new york, 1977. szeptember 8./mti/

az ensz rendkívüli Leszerelési ülészakát előkészítő bizottság szerdán, new yorkban megtartott ülésén a szovjetunió és a szocialista országok a fegyverkezési hajtsza megfűkezése és a Leszerelés érdekében újabb fontos javaslatot terjesztettek az ensz elé.

a bulgária, magyarország, mongólia, az ndk, lengyelország, a szovjetunió és csehszlovákia által beterjesztett két dokumentum, a Leszerelési deklaráció alaptételei és a Leszerelési akcióprogram fő tételei meghatározzák a fegyverkezési hajtsza beszüntetéséért és a Leszerelésért vívott harc fő irányait.

az okmányokat ensz-körökben úgy értékelik, mint a szocialista közösség a fegyverkezési hajtsza megfűkezésére és a Leszerelésre irányuló politikájának újabb pozitív megnyilvánulását.
staszsz, adn/

--

kk. 16. etióp kormánynyilatkozat

wa/dm/rj éb

new york, 1977. szeptember 8./mk/

a upi hírügynökség new york-i keltezésű anyagában csütörtökön nyilvánosságra hozta az etióp ideiglenes katonai kormányzótanács nyilatkozatát addisz abeba és mogadishu diplomáciai kapcsolatainak megszakításáról. /mint közöltük, etiópia szerdán jelentette be a diplomáciai kapcsolatok megszakítását./

„az ensz és az afrikai egységsszervezet alapokmányát és az azokon alapuló határozatokat megsértve, a szomáliai kormány hosszabb ideje banditákat és terrorista csoportokat képzett ki, fegyverzett fel és dobott át a határon, hogy szabotázs-és terrorcselekményeket, gyilkosságokat hajtsanak végre etiópia határain belül. az utóbbi hónapokban a szomáliai kormány tovább súlyosbította a helyzetet azzal, hogy korszerű fegyverekkel felszerelt reguláris csapatokat küldött etiópiába és rendszeresen kiterjedt terror-és szabotázs-akciókat hajtott végre etiópia keleti és déli részén.

/folyt.köv./

10.00 rj

-14 -

R 10.20

kk. 16. / etióp kormánynyilatkozat... 1. folyt./rj

1977 július 23-án a szomáliai kormány a reguláris szárazföldi csapatok és a légierő bevetésével indokolatlan és leplezetlen agressziót hajtott végre etiópia ellen. azóta átfogó háború bontakozott ki egyrészt a szomáliai inváziós reguláris csapatok és a légierő, másrészt a honvédó etiópiai alakulatok között. területének védelmét a nemzetközileg elismert határon belüli akciókra korlátozva etiópia a legnagyobb önmérsékletet tanúsította, remélve, hogy szomália figyelembe veszi afrika véleményét és beszünteti agressziós háborúját.

az afrikai egységsszervezet jószolgálati bizottságának 1977. augusztus 5-8-ig a gaboni Librevilleben tartott ülésén a szomáliai küldöttség magatartásából, valamint ezt követően a szomáliai kormány nyilatkozataiból és tevékenységéből kitűnt, hogy egyáltalán nincs tekintettel az afrikai egységsszervezet alapokmányában foglalt elvekre és az etiópia elleni agresszió folytatása mellett döntött. az előbbieken alapján a szocialista etiópia ideiglenes katonai kormányzótanácsa úgy véli, hogy semmilyen hasznos célt nem szolgál a két ország diplomáciai kapcsolatainak fenntartása. következőképpen a kormányzótanács úgy döntött, hogy szeptember 6-i hatállyal megszakítja diplomáciai kapcsolatait a szomáli demokratikus köztársasággal. az ideiglenes ügyvivőnek, valamint az addisz abeba-i nagykövetség teljes személyzetének - a nagykövetségen dolgozó helyi lakosok kivételével - 48 órát adtak etiópia elhagyására,.,. /upi/

--

kk. 17. közel-kelet

rp/mh/rj éb

1977. szeptember 8./mti/

w a s h i n g t o n

az egyesült államok 250 millió dollár értékben repülőgépeket szándékozik eladni egyiptomnak - jelentette be szerdán a washingtoni hadügyminisztérium.

a tervek szerint a repülőgépek között 14 darab c-130 típusu hercules katonai szállító gép van, amelyeknek értéke az alkatrészekkel és a kiegészítő felszerelésekkel 180 millió dollárba rúg. a katonai szállítás másik tétele a firebee típusú távirányított felderítő gépeket tartalmazza. bár a hadügyminisztérium nem közölte ezeknek pontos számát, megbízható források szerint tíz ilyen repülőgép eladásáról van szó.

/folyt.köv./
10.08 rj

-15 -

R 10.30

kk. 17. / közel... 1. folyt./rj

egyiptom korábban már vásárolt hat hercules szállítógépet. a hadügyminisztérium közlése szerint a pilótanélküli felderítőket egyiptom a sinai ütköző zónában használná fel, illetve az ország „más határain”, amelyeken washingtoni források az egyiptomi-libiai határt értik. /reuter-upi/

x x x

az amerikai külügyminisztérium szerdán bejelentette: izrael eljuttatta washingtonnak a közel-keleti rendezésre kidolgozott „békeszerződés tervezetét”, az izraeli javaslatokat az egyesült államok átnyújtja majd az arab országoknak azokon a találkozókon, amelyeket a tervek szerint carter amerikai elnök és külügyminisztere, vance folytat new yorkban az arab külügyminiszterekkel.

a külügyminisztérium tisztviselői ^{nek} bejelentése szerint még e hónapban a rendezésre vonatkozó elképzeléseket várják az arab országoktól. /reuter/

t e l a v i v

„egy esetleges háború veszélyével szembeni óvatosságból az izraeli katonai vezetés erőfeszítéseket tesz a hadseregnek elrettentő erővé váló fejlesztésére”, jelentette ki szerdán televíziós beszédében ezer weizman izraeli hadügyminiszter.

weizman azt mondta, hogy noha tel aviv „békeszerződést ajánlott az araboknak, óvatosnak kell lennie”, /upi/

d a m a s z k u s z

szíria szerdán hivatalos közleményben alaptalannak minősítette azt az iraki vádat, amely szerint szíria bagdadi konzulja kapcsolatban volt az iraki fővárosban júliusban történt bombamerénnyel.

az iraki televízió ugyanis a közelmúltban interjút sugárzott egy állítólagos szíriai terrorista „ügynökkel”, aki elmondta, hogy a bagdadi konzul szervezte őt be a merénylet végrehajtására.

a szíriai közlemény rámutatott, hogy az ilyen vádaskodások gátolják az arab egység és szolidaritás megerősítését és erőket vonnak el az ellenséggel szembeni harctól. /upi/

--

10.10 rj

-16 -

R. 10. 92

kk. 18. tito

ae il éb

peking, 177. szeptember 8./mti/

joszip broz tito, a jugoszláv kommunisták szövetsége és a jszszk elnöke csütörtökön befejezte tiznapos kínai látogatását.

a távozó titót kísérője, li hszen-nien pártalelnök és miniszterelnökhelyettes, valamint az északnyugat-kínai ^{hszin-} csiang tartomány vezetői urumcsi repülőterén bucsuztatták. látogatása utolsó két napját a jugoszláv elnök itt, hszin- csiang tartomány székhelyén töltötte.

urumcsiban rendezett bucsuvacsoráján joszip broz tito bejelentette, hogy hua kuo-feng, a kkp kb elnöke, miniszterelnök meghívást fogadott el jugoszláviába.

noha hua a látogatást csak később „alkalmas időpontban”, ejti meg, ez az első eset, hogy a mao utáni kína új vezetője külföldre szóló meghívást fogadott el.

urumcsiban elmondott pohárköszöntőjében a jugoszláv elnök ismét hangsúlyozta, „nagy jelentőséget tulajdonít”, hua kuo-fenggel és más kínai vezetőkkel folytatott eszmecsereinek. hangoztatta, hogy látogatása „szükségképpen hozzájárulás lesz a nagyobb bizalom, megértés és együttműködés megteremtéséhez a nemzetközi kapcsolatok egészében is”,.

--

kk. 19. szófiai nagygyűlés - beszédek

tj il pk

szófia, 1977. szeptember 8./mti/

szófiában szerdán - mint már jelentettük - bolgár-román barátsági nagygyűlést tartottak, amelyen részt vett nicolae ceausescu vezetésével bulgáriában tartozkodó román párt- és állami küldöttség és - többek között - todor zivkov, a vendég-látó bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkára, az államtanács elnöke.

/folyá.köv./

- 17 -

10.30/il

R. 10. 90

kk. 19./szófiai 1. folyt./il

a nagygyűlésen elhangzott beszédében todor zsvikov többek között hangsúlyozta: a fasizmus fölött aratott győzelem óta eltelt három évtized alatt bulgária és románia elmáradott, az imperializmustól függő államból fejlett ipari-mezőgazdasági orszaggá vált. mindkét állam a varsói szerződés és a kgst egyenjogú, megbecsült tagja. sokoldalú sikereink, államaink nemzetközi tekintélyének forrásai - mutatott rá a bkp kb első titkára - a szocialista közösségben betöltött szerepünkben rejlenek.

továbbiakban todor zsvikov méltatta a bolgár-román gazdasági, ideológiai, kulturális együttműködés eredményeit, majd arról szólt, hogy mindkét ország, általában a szocializmus eredményei, a békéért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért vívott nemzetközi harc sikerei szervesen kötődnek a nagy októberi szocialista forradalom győzelméhez.

- a reakciós imperialista erők aknamunkája ellenére - hangsúlyozta a bolgár párt és állami vezető - az enyhülés és a békés egymás mellett élés folyamata egyre inkább kibontakozik. ezt a fejlődést bizonyítja a belgrádi értekezletet előkészítő találkozó sikere is.

- határozottan támogatjuk azokat a szovjet javaslatokat, amelyek előírják az erről való lemondást a nemzetközi kapcsolatokban, az új tömegpusztító fegyverek gyártásának betiltását, a katonai költségvetések csökkentését, a nukleáris kísérletek teljes beszüntetését.

a nemzetközi kommunista mozgalom kérdéseiről szólva a bkp kb első titkára hangsúlyozta: a bolgár kommunisták, dimitr blagoev és georgi dimitrov pártja, a jövőben is feltétel nélkül visszautasítanak majd minden olyan kísérletet, amely a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének megbontására irányul.

/folyt.köv./
10.35/il

- 18 -

R M 100

kk. 19./szófiai2. folyt./il

todor zsvikov végezetül méltatta a bolgár-román hivatalos tárgyalásokon elért megállapodásokat, a két ország sokoldalú együttműködésének bővítését.

nicolae ceausescu, a román kommunista párt főtitkára, románia államelnöke beszédében ugyancsak részletesen szólt a két nép történelmi barátságáról és a szocializmus építésében elért közös sikereiről.

nemzetközi kérdéseket érintve, a román párt- és állami vezető hangsúlyozta, hogy az enyhüléssel szembenálló erők tevékenysége szükségessé teszi az összes imperialistaellenes és haladó erő egységét és szolidaritását. románia - mondotta ceausescu - elsőrendű jelentőséget tulajdonít a szocialista országok közötti barátság, együttműködés és szolidaritás fejlesztésének, egységük szilárdításának, a szocializmus nemzetközi tekintélye növelésének.

románia hangsúlyozta a szónok - határozottan sikraszáll az európai biztonság és együttműködés, a helsinki aláírt dokumentumok megvalósításáért.

pártunk-mondotta a továbbiakban ceausescu - következetesen harcol a kommunista és munkáspártok új-típusú egységének megvalósításáért, a pártok közötti együttműködés és szolidaritás továbbfejlesztéséért az összes párt teljes egyenjogúságának alapján és reményét fejezte ki, hogy a közelgő belgrádi találkozó újabb lehetőségeket biztosít az európai együttműködés kiszélesítésére./temesi/

--

kk. 20. rövid hírek

rp il éb

1977 szeptember 8./mti/

Lisszabon: szovjet küldöttség

a portugál kp kb-nak és a párt lapja, az avante! szerkesztőségének meghívására csütörtökön lisszabonban érkezett az szkpc és a pravda küldöttsége jevgenyij tyriselnyikovnak, az szkpc kb tagjának, a kb osztályvezetőjének vezetésével. a szovjet delegáció az avante! ünnepségén vesz részt. a portugál párt központi bizottsága nevében sérgio vilarigues, a pcp pb tagja üdvözölte a vendégeket./taszsz/

- 19 -

11.40/il

R M 100

kk. 30./rövid folyt./il

tokió:kraivicsien

... thanin kraivicsien thaiföldi miniszterelnök szerdán hatna-
pos látogatásra tokióba érkezett. fukuda japán kormányfő mult
havi látogatását viszonyozza. a két miniszterelnök kraivicsien
megérkezése után tanácskozott a nemzetközi helyzetről és a két
ország belpolitikai helyzetéről./kyodo/

madrid:jános károly - elutazás

János károly spanyol király és felesége, zsófia herceg-
nő csütörtökön caracasba utazott. a királyi pár hat országot
érintő körutat tesz latin-amerikában./reuter/

..-

kk. 21. szovjet nagykövetség tiltakozása

ht dm il éb

washington, 1977. szeptember 8./mti/

a szovjetunió washingtoni nagykövetsége az alábbiakat
hozta az amerikai külügyminisztérium tudomására:

szeptember 7-én a haditengerészeti attasé, valamint a
szovjet légitársaság, az aeroflot irodáit magában
fogláló épület előtt nagyerejű robbanás történt, aminek kö-
vetkeztében a helyiségekben komoly károk keletkeztek. csak a
véletlenül mult, hogy emberéletben nem esett kár.

a nagykövetség már többször tiltakozott a külügyminisz-
tériumnál amiatt, hogy állandóan támadások érik az egyesült
államok területén működő hivatalos szovjet képviseletek iroda-
helyiségeit, a többi között az aeroflot washingtoni és new
york-i képviseletének helyiségeit. a szeptember 7-i robbanás
azt tanúsítja, hogy a külügyminisztérium és az illetékes ame-
rikai szervek nem tették meg a megfelelő intézkedéseket az
egyesült államok területén működő hivatalos szovjet
biztonságának szavatolására, bár ez az amerikai fél közvetlen
kötelessége lett volna. /folyt.köv./
11.47/il

- 20 -

R. M. '00

kk. 21./szovjet folyt./il

a fentiekkel összefüggésben a nagykövetség erélyesen til-
takozik a külügyminisztériumnál és követeli, hogy tegyenek meg
minden szükséges intézkedést a szovjet intézmények elleni ter-
rorcselekmények elhárítása, valamint biztonságuk szavatolása
érdekében. a nagykövetség elvárja, hogy felkutadják és példás
büntetésben részesítik a bűncselekményekben vétkes személyeket,
s jogosnak tartja, hogy a külügyminisztériumtól követelje a szeptem-
ber 7-i robbanás okozta anyagi kár teljes megtérítését./taszsz/

..-

kk. 22. harckocsizók napja

ht dm il éb

moszkva, 1977. szeptember 8./mti/

a szovjetunióban vasárnap emlékeznek meg a harckocsizók
napjáról. ebből az alkalomból andrej getman hadseregtábornok
nyilatkozott a taszsz tudósítójának.

a tábornok elmondotta, hogy a szovjet harckocsizók a leg-
jobb harckocsikkal vannak felszerelve. a modern tankok rendki-
vül mozgékonyak, komoly tüzerővel rendelkeznek, s olyan mű-
szereik vannak, amelyek segítségével éjjel-nappal egyaránt tevé-
kenykedhetnek. a harckocsizó csapatok erejét a nagyhatású gépek
és a kiválóan képzett emberek adják. a szovjet harckocsizók har-
ci képzésénél szigorúan ügyelnek arra, hogy az a modern harcá-
szat és hadászat követelményeivel, a legkorszerűbb módszerek
és műszaki eszközök alkalmazásával összhangban történjenek.

getman tábornok rámutatott, hogy a szovjet harckocsizókat
szoros baráti szálak fűzik a varsói szerződés országai páncélos
hadseregeihez. a szocialista közösség hadseregei harci készenlé-
tének tökéletesítésében és erősítésében kiemelkedő szerepet töl-
tenek be a közös csapat- és törzsgyakorlatok, amelyeken a szö-
vetséges hadseregek harckocsizó csapatai igen aktívan részt
vesznek. a közös gyakorlatok szilárdítják a barátságot, a katoná-
kat a szocialista internacionalizmus, a harci bajtársiasság és a
közös segítségnyújtás szellemében nevelik. a szovjet harc-
kocsizók a testvéri szocialista országok katonáival vállvetve
állnak harci őrhelyükön./taszsz/

..-

- 21 -

11.50/il

R. M. '00

kk. 23. schleyer-levél

or il pk

bonn, 1977.szeptember 8.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

A nyugatnémet hatóságok teljesítették hanns martin schleyer elrablójának egyik követelését: csütörtökön délelőtt nyilvánosságra hozták azt a levelet, amely a terroristák követeléseit és schleyer szabadonbocsátásának feltételeit tartalmazza.

A levél, amelyet a „vörös hadsereg frakció siegfried hauser kommandója”, még kedden juttatott el a rendőrséghez, követeli a nyomozás leállítását, tízen egy bebörtönözött terrorista szabadonbocsátását és külföldre szállítását.

A kiszabadítandók között van andreas baader, gudrun ensslin és jan-carl raspe, a baader-meinhof terrorista csoport „kemény magvá”, karl-heinz dellwo és hanna krabbe, aki tagja volt az nszk stockholmi nagykövetségét megtámadó csoportnak, valamint günter sonnenberg, akit a hatóságok buback főállamügyész meggyilkolásával vádolnak, elfogatásakor sonnenberg súlyos agyrésérüléseket szenvedett, s ő az egyedüli, akit nem börtönből, hanem egy kórházból kellene a csoport kijelölt találkozóhelyére, a frankfurti repülőtérre szállítani.

Miután a foglyok összegyűltek, egyiküknek a televízió kamerái előtt „élő adásban”, kellene bejelentenie kiszabadulásuk hírét. A terroristákat a repülőgépen külföldre kísérné dr. martin niemöller evangélikus lelkész, a nyugatnémet leszerelési mozgalom egyik kiemelkedő vezetője, valamint payot, az ENSZ emberi jogokkal foglalkozó bizottságának főtitkára. A bonni kormánynak a felhívás értelmében kötelezettséget kellene vállalnia arra vonatkozóan, hogy a terroristák által kiválasztott „célország”, kormányától később sem kéri a terroristák kiadását. Elrabló schleyert csak azt követően engednék szabadon, hogy a repülőgép megérkezett rendeltetési helyére.

Az emberrablók üzenete azzal a fordulattal zárul, hogy a stockholmi merénylet alkalmával „schmidt megmutatta, milyen gyorsan képes döntést hozni”, a kormány akkor megtagadta a terroristák követeléseit, és végül a svéd rendőrség szabadította ki a nagykövetségen fogva tartott tuszokat. „Abból indulunk ki, hogy most éppen olyan gyorsan színt valljon a nemzetgazdaság krémjének ezzel a mágnásával kapcsolatban,,.

A levél több határidőt is közöl a különböző részkövetelések teljesítésére. Ezek a levél közzétételének időpontjában már mind lejártak.

..-

- 22 -

12.20/11

kk. 24. dzerzsinszkij - pravda

ki il ng

moszkva, 1977. szeptember 8.

A pravda féliksz edmundovics dzerzsinszkij születésének századik évfordulója alkalmából írott cikkében kiemeli dzerzsinszkijnek a cseka /rendkívüli bizottság az ellenforradalom, szabotázs és spekuláció megfékezésére/ elnöki posztján végzett munkáját. Vezetése alatt - emlékeztet rá a cikk írója - a cseka a proletárdiktatura hatékony védelmezőjévé vált. A dolgozók állandó segítségére támaszkodva, a csekisták leleplezték és meghusították az ellenforradalmi összeesküvéseket, erélyesen megfékeztek a szabotázszt, eredményesen küzdöttek a spekuláció ellen, felbecsülhetetlen segítséget nyújtva a világ első munkás- és proletárállamának megerősítéséhez.

Dzerzsinszkij kiváló szervezői képessége és a párt irányvonalához való hűsége újult erővel nyilvánult meg 1924. februárjában, amikor a szovjetunió legfelsőbb népgazdasági tanácsának vezetője lett. A gazdasági élet frontján végzett tevékenységének jellemző vonása volt a gazdasági folyamatok lényegének marxista-leninista szellemmel áthatott alapos ismerete, a szovjet gazdasági élet lényeges problémáinak tudományos megközelítése, a gazdasági és politikai feladatok láncolatában a fő alkotóelem megtalálása, a megoldásban a tömegekre való támaszkodás - alapítja meg a pravda/taszsz/

..-

kk. 25. egyesült államok - dél-korea

sj sp il ng

washington, szül, 1977.szept.8./mti/

A washington post csütörtöki jelentése szerint carter elnök a közelmúltban személyes üzenetet intézett pak csong hi dél-koreai elnökhöz, kérve pak tong szun megvesztegetéssel vádolt dél-koreai üzletember kiadatását az egyesült államoknak. Egy amerikai szövetségi bíróság pak tong szun a kongresszus és a külügyminisztérium tagjainak megvesztegetésében találta bűnösnek. A két ország között nincs kiadatási egyezmény, ezért mindaddig nem nyílt mód arra, hogy a dél-koreai vádlottat az egyesült államokban bíróság elé állítsák. /folyt.köv./

- 23 -

12.40/11

Russ

kk. 25./egyesült folyt./11

a képviselőház elnöke, thomas o. neill az ügyvel kapcsolatban kifejtette: a dél-koreai kormány együttműködési készségének hiánya miatt feszültté válhat a két ország viszonya.

pak tong dzsin dél-koreai külügyminiszter csütörtökön újságírók előtt kijelentette: a szöuli kormány nem kényszerítheti pak tong szunt arra, hogy az állítólagos megvesztegetési botrány körülményeinek tisztázására az egyesült államokba utazzék. a kormány megpróbálta rábeszélni az üzletembert az utazásra, de miután erre nem volt hajlandó, semmit sem tehetünk -mondotta a külügyminiszter, majd hozzáfűzte: a kormánynak a botrányhoz semmi köze. a továbbiakban emlékeztetett rá, hogy a két ország között nincsen kiadatási egyezmény és leszögezte, hogy szöul tagadólág válaszolna, ha az egyesült államok pak tong szum erőszakkal történő követelése./reuter, up

-- < elutaztatását

kk. 25. teng interjúja - kommentár

ae 11 pk

peking, 1977. szeptember 8.

aczell endre, az mti tudósítója írja:

pekingben, ha lehet, még nagyobb feltűnést keltett teng hsziao-ping ap-interjúja, mint bárhol másutt a világon. itteni politikai megfigyelők ugyanis megszokták, hogy mondjanak távoztukban szinte akármit a kínai főváros vendégei, arra a kínai illetékesek rendszerint nem reagálnak, sem jóváhagyólag, sem elutasítólag.

ez rutin okozhatta a két héttel ezelőtt itt járt cyrus vance külügyminiszter és elnöke, carter balszerencsését: ők ugyanis tudatosan érteken felül próbálták „eladni” vance pekingi eredményeit, nem számítva arra, hogy ezuttal kina - teng hsziao-ping pártalelnök és miniszterelnökhelyettes személyében megszólal és nemet mond.
/folyt.köv./

- 24 -

13.20/11

R

kk. 26./teng folyt./11

teng ugyanis a multhoz képest „visszalépésnek” minősítette az amerikai külügyminiszter által előterjesztetteket, és élt az alkalommal, hogy felidézze richard nixon, majd gerald ford és henry kissinger ígéretait.

függetlenül attól, hogy például ford a jelenlegi washingtoni kormánnyal vagy saját magával vállal-e szolidaritást, az ügyben - pekingi diplomáciai értékelés szerint - voltaképpen az a legérdekesebb, hogy kina sarokba akarja szorítani a normalizálás ügyében legalábbis habozva haladó egyesült államokat. nem kétséges - mondják itt - hogy vance és carter teng általi meghazudtolása a nyomás egy formája, amelyet a washingtonhoz fűződő kapcsolatainak normalizálásában és általában szöulva - gyors külpolitikai sikerekben egyaránt és egyidejűleg érdekeltek peking a carter-kormányra gyakorol.

ezt „alaphelyzetnek” véve - teszik hozzá pekingi politikai megfigyelők - szinte mindegy, hogy valóban csak egy, elfogadhatatlan javaslat volt-e vance-nek, mint teng mondta, vagy az említett indítvány egyike volt-e egy féltucat lépésből álló sorozatnak, amint az amerikaiak állítják. vance egészen biztosan nem tudott annyit ajánlani, ami a kínaiaknak elfogadható lett volna, és erre pekingben elhatározták: amennyire engedték háborozni nixont, majd fordot, éppoly kevésbé teszik ezt meg carterrel, s az állandóan normalizálást - tajvani kapcsolatának felszámolását - ígérő washington most szaván fogják.

mindenesetre senkinek sincs itt kétsége afelől, hogy teng nyilatkoata végülis közjáték, szó sem lehet arról, hogy kina „megtorlásra” szánja el magát, felhagyjon a kapcsolatépítéssel washington felé. teng hsziao-ping egyébként sem feledkezett meg arról, hogy az amerikai újságíróknak adott nyilatkozatában hangot adjon kormánya „türelmének”, tajvan sajátos helyzetét illetően. ennek legalább olyan biztatón kellett hangoznia, mint amennyire rémisztően az interjú más említett részleteinek.

--

13.30/11

- 25 -

R

kk. 27. saron - zsidótelepülések

rp il ng

tel aviv, 1977. szeptember 8./mti/

izrael az elmúlt hónapban titokban több zsidó települést létesített a jordán folyó megszállt nyugati partján - jelentette be ariel saron izraeli földművelési miniszter a maariv című napilap csütörtöki számában megjelent interjújában.

saron, -aki egyébként a települések kérdésével foglalkozó miniszteri bizottság vezetője - nem közölte, sem az új települések számát, sem azt, hogy hol létesítették őket. ebben az évben, a begin-kormány hivatalba lépése óta „hivatalosan” három kibuc alakult a jordán folyó nyugati partján, - jegyezte meg ezzel kapcsolatban a reuter iroda.

a miniszter az interjú során elmondott, hogy míg az előző kormány hozott döntést új települések létrehozására a jordán nyugati partvidékének észak-nyugati térségében, a gyakorlatban nem szereztek érvényt ezeknek a döntéseknek. „természetes, hogy a mostani kormánynak végre kell hajtani őket”, - jelentette ki saron./reuter/

--

kk. 28. rövid hírek

os il ng

1977. szeptember 8./mti/

belgrád: szabó b. istván

szabó b. istván, a filmfőigazgatóság vezetője háromnapos jugoszláviai látogatása során megbeszélést folytatott krszto bulajicsal, jugoszlávia nemzetközi tudományos, kulturális művelődési és műszaki együttműködési intézetének igazgatójával, milenko nikolicsal, a vajdasági tartományi végrehajtó tanács oktatás- és művelődésügyi titkárával, valamint dejan obradovicssal, a „jugoszlávia-film”, igazgatójával a kétoldalú együttműködés fejlesztésének kérdéseiről./mti/
/folyt.köv./
14.15/11

- 26 -

R 1430

k. 28./rövid folyt./11

athén:görög-török incidens

csütörtökön athénban hivatalos állásfoglalást hoztak nyilvánosságra a szerdán lezajlott görög-török tengeri incidens ügyében. a kommuniké szerint nem egy hadihajó, hanem a kikötői rendőrség egyik őrnaszádja adott le riasztólövéseket a görög - és nem török! - felségvizeken tartózkodó „hopa 1”, nevű török vontatóhajóra, anélkül, hogy eltalálta volna azt. a török hajó sértetlenül hagyta el a görög vizeket. mint már hirt adtunk róla, az „anatolia”, török hírügynökség szerdán este azt jelentette, hogy a „hopa 1”,-et török felségvizeken támadta meg a görög haditengerészet egyik őrnaszádja és hogy a török hajót hat találat érte./afp/

teherán: tito fogadása

jozsip broz tito, a jszszk elnöke a kínai népköztársaságból hazatérőben csütörtökön megszakította útját teheránban a repülőtérén mohammed reza pahlavi iráni sah üdvözlőte a jugoszláv vendéget./afp, reuter/
--

kk 29. brezsnyev-életrajz - london

kj bh ng m o s z k v a , 1977. szeptember 8. /mti/

a „pergamon press”, az egyik legnagyobb angol könyvkiadó vállalat rövidesen kiadja leonyid brezsnyev életrajzát, - jelentette be a vállalat vezetője, robert maxwell, aki a nemzetközi könyvvásár alkalmából tartózkodik moszkvában.

a könyv még ebben az évben megjelenik és egyidejűleg kerül london, new york, sydney, toronto, tokió s számos más város könyvesboltjaiba. az életrajz a nagyközönség széles rétegeinek ad majd mindennél teljesebb tájékoztatást arról a hatalmas munkáról, amelyet leonyid iljics brezsnyev, mint a szovjetunió vezetője végez - állapította meg robert maxwell./taszsz/
--

- 27 -

15.15 bh

R 1530

kk. 30. gus hall - pravda

ht dm bh ng m o s z k v a , 1977. szeptember 8. /mti/

a pravda csütörtöki számában kivonatolva közölte annak az előadásnak a szövegét, amelyet gus hall, az egyesült államok kommunista pártjának főtitkára augusztus 30-án tartott egy new york-i politikai fórum előtt.

gus hall a többi között hangsúlyozta, hogy a kommunista pártok függetlenségének és autonómiájának hiányára vonatkozó utalások pusztán koholmányok. a nagy hazugságok szindikátusa számára előnyül jár olyan benyomást kelteni, mintha harc folya az említett függetlenségért, „ám moszkva vasmarokban tartja a kommunista pártokat... valójában soha sem voltak és most sincsenek kommunista vatikánok... autonómia-probléma nincsen. aki ezt felveti, az rossz szolgálatot tesz a forradalmi kommunista világmozgalomnak.

a szocializmushoz vezető utakról szólva, a főtitkár kijelentette: egyes pártok annyira egyoldalúan részesítik előnyben a szocializmusba való békés átmenetet, hogy ezzel tág teret nyújtanak olyan illuzióknak, miszerint a fájdalommentes békés átmenet az egyedüli út, és a korábbi uralkodó osztály békésen aláveti magát a nép óhajának. a történelem semmivel sem igazolja ezt a nézőpontot.

a valódi demokrácia - folytatta az egyesült államok kommunista pártjának főtitkára - abban foglalható össze, és azzal mérhető le, hogy hányan vesznek részt a döntések meghozatalában, vagy az egy-, illetve többpártrendszerű igazgatás folyamataiban. ebben az elvi értelemben a szocialista országok messzire megelőzték a tőkés országok közül még a legdemokratikusabbakat is.

gus hall szerint a kommunisták között taktikai vagy értékelési kérdésekben támadhatnak ellentétek, és ebbe a kategóriába sorol néhány elméleti vonatkozású ellentétet is. ez utóbbiak legjobb megközelítése az eszmék és a tapasztalatok cseréje.

/folyt. köv./

15.40 bh *del*

- 28 -

kk 30. /gus hall... folyt./ bh

az ellentétek második csoportja lényegében a szocialista országokhoz fűződő viszonyban foglalható össze. a bírálat és az ellentét egy dolog - hangoztatja az amerikai kommunista párt főtitkára -, de a szovjetellenes és szocialistaellenes rágalmakat nem lehet elválasztani a kommunistaellenességtől, mivel azok önmagukban is kommunistaellenességet jelentenek. a szocialista országok rágalmozásában való részvétel a szocializmus rágalmozását és a kommunistaellenesség támogatását jelenti. önmagával kerül ellentmondásba az, aki egyrészt sikraszáll a szocializmus mellett, másrészt pedig rágalmozza azt. a szovjet rendszer „átalakítására... szocialista kormány megdöntésére irányuló felhívásokat semmiképpen sem lehet a bírálat kategóriájába sorolni.

gus hall, áttérve az ellentétek olyan csoportjára, amelyek bizonyos értelemben már túlnőnek az ellentétek fogalmán, le- szögezte: ide kell sorolni a legrosszabb típusú szocialistaellenes rágalmozásokat és a legszélsőségesebb imperia- lista álláspontok leplezetlen támogatását. ez a kategória lényegében a maoizmus híveire korlátozódik. a maoisták szovjetellenes rágalmozhadjárata szinte az esztelenséggel határos. szervezői meg sem kísérlik, hogy rágalmozásaikat akárcsak hozzávetőlegesen az igazsághoz hangolják. /taszsz/

-.-

kk. 31. tuc-kongresszus

lb mh bh pk b l a c k p o o l , 1977. szeptember 8.

László balázs, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

az angol szakszervezetek kongresszusa blackpoolban csütörtökön nemzetközi kérdésekkel foglalkozott és két jelentős határozatot hozott. a tizenegy és fél millió angol szervezett dolgozó parlamentje felszólította a kormányt arra, hogy adjon pozitív választ a varsói szerződés országainak békejavaslatára és mondjon le a nukleáris fegyverek elsőként való bevetéséről. egy másik határozatban a kongresszus nagy többséggel elvetette azt a javaslatot, hogy anglia lépjen ki az európai gazdasági közösségből. /ez az utóbbi szavazás arra mutat, hogy egy hónap múlva a kormányzó munkáspárt kongresszusán is vereség éri majd a kilépést követelőket./

/folyt. köv./

15.55 bh *del 16.20*

- 29 -

előzőleg a szakszervezeti főtanács nemzetközi bizottsága jelentést tett közzé. ebben kiemelte, hogy a szakszervezeti szövetségek tavasszal rendezett genfi európai értekezlete sikeres volt. ismét rávilágított arra, hogy kelet és nyugat szakszervezeti között a fennálló nézetkülönbségek ellenére lehetséges a megértés, a közeledés, és több gyakorlati kérdésben kölcsönösen hasznos a tapasztalatcsere.

jack jones, a nemzetközi bizottság elnöke, ray buckton ^{vasutas-} szakszervezeti vezér és mások külön is hangsúlyozták, hogy a szakszervezetek közötti kapcsolatok nélkülözhetetlen hozzájárulást jelentenek a nemzetközi béke megszilárdításához, és egyetlen szakszervezet sem lehet közömbös, vagy passzív a béke, a leszerelés, az enyhülés ügyében. több felszólaló elítélte a neutronbombát, amit jones a „szabad vállalkozás prófétái legszebb álmainak”, beteljesüléseként bélyegzett meg.

a főtanács jelentése rámutatott, hogy a testület nemzetközi tevékenységének tengelyében az európa-szerte riasztóan emelkedett munkanélküliség elleni küzdelem áll. a tuc küldöttsége tavaly felkereste a hét vezető tőkés állam londoni csúcsertekezletének elnökét, az egk miniszteri tanácsának elnökét, a brüsszeli bizottság elnökét, a uecd képviselőit. minden alkalommal követelték a nyugati gazdaságok erőteljes serkentését, de mindenütt süket fülekre találtak. a tuc meggyőződése, hogy a szakszervezeteknek nemzetközi összefogással fokozni kell a nyomást a kormányokra a munkanélküliség hatékony enyhítéséért. a tuc meggyőződése, hogy a szakszervezeteknek nemzetközi összefogással fokozni kell a nyomást a kormányokra a munkanélküliség hatékony enyhítéséért. a tuc végül sajnálkozását és aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy az egyesült államok politikai okokból ki akar lépni a nemzetközi munkaügyi szervezetből és ezzel le akarja rombolni e fontos nemzetközi szervezet egyetemességét.

a tuc kongresszusán több szakszervezet képviselője nagy meggyőző erővel érvelt a közös piaci tagság ellen, részletezte annak az angol nép életszínvonalát és kereskedelmi mérlegét rontható hatásait és rámutatott, hogy több közvéleménykutatás eredménye szerint az egk egyre népszerűtlenebb angliában.
/folyt. köv./

16.00 bh *ll 16.20*

a kongresszusi küldöttek többsége ennek ellenére - a főtanács javaslatára - mégsem állt a kilépést követelő határozat mellé. a főtanács ugyanis azt a felfogást képviselte, hogy bár maga is szüntelenül bírálja főleg a közös mezőgazdasági politika visszásságait, mesterséges árfelhajtó hatását, de még korainak és irreálisnak tartja - alig két évvel a népszavazás után - újra felvetni a tagság kérdését. ez megegyezik a kormány álláspontjával. a tuc csütörtöki szavazása érzékeny vereség a munkáspárt azon számára is, amely már kampányt indított a kilépésért. a kongresszus ugyanakkor beleszólást követelt a szakszervezeteknek a tagjaikat érintő egk-döntések kidolgozásába.

a tuc kongresszusa meleg együttérzését és harci szolidaritását tolmácsolta az ir szakszervezeteknek a protestáns ultrák legutóbbi puccskísérletének határozott meghusításáért. támogatta az ir szakszervezetek „jobb életet mindenkinek”, jelszóval indított kampányát és felhívta a főtanácsot arra, hogy üljön össze az ir tuc-val és dolgozzon ki akciótervet az ulsteri válság politikai megoldásának előmozdítására.

a kongresszus ismét határozatban szólította fel a kormányt arra, hogy haladéktalanul akadályozza meg az újabb angol beruházásokat dél-afrikában; érje el, hogy a már ott működő angol vállalatok megadják feketebőrű dolgozóiknak a szakszervezeti jogokat.

a kongresszus erélyesen visszautasította néhány kisebb szakszervezetnek azt a provokatív kísérletét, hogy az emberi jogok védelmének ürügyén befeketítse a szocialista országokat.

a tuc kongresszusa végül követelte a chilének és bolíviának folyósított angol hitelek beszüntetését, a két országgal való gazdasági kapcsolatok teljes felülvizsgálását.

16.07 bh *ll 16.20*

kk. 32. denktas

sj/bm/ny ng a n k a r a , 1977 szeptember 8 /mti/

rauf denktas, a ciprusi török közösség vezetője a török fővárosban folytatott tárgyalásainak első két napja után újságírók előtt kijelentette: a ciprusi közösségek tárgyalásának felújításához elengedhetetlenül szükséges a ciprusi görögök valamiféle gesztusa. denktas szerint a ciprusi törökök már számtalanszor jelezték készségüket bizonyos mértékű kompromisszumra, de mindannyiszor elutasításra találtak. a tárgyalások újrafelvétele és a ciprusi probléma rendezésének megközelítése mindaddig elképzelhetetlen, amíg a ciprusi görög közösség meg nem szünteti a szigetország török szektora ellen folytatott propagandakampányát és gazdasági blokádját - mondotta a török vezető, majd hozzáfűzte: a februárra tervezett választások előtt csekély a valószínűsége az előrehaladásnak. denktas újból élesen támadta szpirosz kipri-anu elnöknek azt a nyilatkozatát, amelyben a hat hónapra megválasztott új államfő makariosz követőjének vallotta magát. a török vezető leszögezte, hogy a ciprusi törökök számára makariosz elképzelései mindenkor elfogadhatatlanok voltak.

ankarai tárgyalásait denktas hasznosaknak nevezte, de a konkrét eredményekről nem nyilatkozott.

denktas csütörtökön isztambulba utazott, ahol korutürk török államfő fogadja./afp,reuter/

--

kk. 33. tito hazaérkezett

már bh bj b e l g r á d , 1977. szeptember 8. /mti/

joszip broz tito jugoszláv elnök 24 napos hivatalos külföldi tartózkodás és mintegy 30 ezer kilométeres repülőút után csütörtök délután hazaérkezett belgrádba, ahol az ország politikai és társadalmi életének vezetői ünnepélyesen fogadták és százezres tömegek köszöntötték.

/folyt. köv./

16.15 bh *ll*

- 32 -

kk 33. tito ... folyt./ bh

a 85 éves párt-és államfő augusztus 16-án indult el utjának első állomására moszkvába, majd ezt követően 5 napot Irkutszkban töltött. a szovjetunióból a koreai népi demokratikus köztársaságba, onnan pedig a kínai népköztársaságba ment. hazafelé jövet néhány órát teheránban időzött.

tito elnök a meglátogatott országok legmagasabb szintű vezetőivel a kétoldalu kapcsolatok és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről folytatott tárgyalásokat.

--

kk 34. külpolitikai híreink jegyzéke 1977. szeptember 8-án 16.00 óráig

1l éb

1. várható
2. kína-kutató orosz tudós
3. nyolcvan nap alatt a föld körül
4. szovjet-amerikai megállapodás
5. lityderaturnaja gazeta
6. afrika-imperialista stratégia
7. rövid hírek
- párizs: felmérés
- washington: goldberg
- dublin: gyilkosság
- uj-delhi: iskola
- róma: kappler
- dacca-kolera
- khartoum: hóguta
8. schleyer-életjel, alkudozás
9. kuba - külpolitika - kommentár
10. panama-szerződés
11. dél-molukuiak pere
12. mao évforduló
13. salt
14. dél-molukuiak
15. leszerelés
16. etióp kormánynyilatkozat
17. közel - kelet
18. tito
19. szófiai nagygyűlés
20. rövid hírek
21. szovjet nagykövetség tiltakozása
22. harckocsizók napja h

2

/folyt. ököv./

16.15 bh *ll*

- 33 -

kk 34. /külpolitikai... folyt./ bh

2em schleyer levél
24. pravda
25. dél-korea
26. teng interju-kommentár
27. zsidó települések
28. rövid hírek
szabó g. istván
athén:görög-török incidens
teherán:tito fogadás
29. brezsnyev-életrajz - london
30. gus hall - pravda
31. tuc kongresszus
32. denktas
33. tito hazaérkezett
34. hirjegyzék

--

kk. 37. okp-vezetőségi ülés

se bh bj r ó m a , 1977. szeptember 8.

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

az olasz kommunista párt vezetősége a novemberi részleges közigazgatási választások előkészületeiről tanácskozott csütörtökön rómban.

cossutta, a téma előadója „politikai jelentőségűnek” nevezte a csaknem nyolcmillió olasz állampolgárt érintő választást. az okp azt állítja választási taktikájának homlokterébe, hogy leleplezze a kereszténydemokrata pártnak a pártközi program-megállapodással szemben tanúsított ellenállását és ösztönözze a megkötött egyezmény megtartására. a kommunistáknak részt kell venniük az ország politikai életének irányításában - hangsúlyozta.

a novemberi választáson megújítják triest, torino, padova, bari, catania és több más nagyváros és megye közigazgatási szerveit. a szavazóknak csaknem a fele a délvidéken járul az urnákhoz.

a l,unita, csütörtöki számában felhívta a figyelmet arra, hogy még mindig óriási szakadék tátong észak- és dél-olaszország lakosságának életszínvonalá között. délen az egy főre jutó évi átlagos jövedelem fele az északinak. itália legszegényebb három tartománya calabria/catanzaro/, molise/campobasso/ és basilicata/potenza/. a lap szerint a délvidék fejlesztése központi politikai és gazdasági kérdés.

- 34 -

15.23 bh *16.55*

kk. 35. schleyer- nszk lapszemle

or/ny bj b o n n , 1977 szeptember 8 /mti/

a schleyer- ügyel kapcsolatban a csütörtökön megjelent nyugatnémet lapok három alapvető kérdést vetnek fel: mivé teheti a nyugati polgári demokráciát a terrorizmus, mit tehet a „nyugatnémet jogállam”, a „gyökeresen megváltozott arculatu terrorizmus ellen”, és milyen súlyu politikai problémát jelentenek a merénylőket támogató „szimpatizánsok”?

a die welt első oldalán nagy port felverő cikket közöl golo mann / a világhírű író, thomas mann fia/ tollából. a svájcban élő, jobboldali beállítottságu történészprofesszor szerint az nszk máris „polgárháborus viszonyok között”, él, ezért ennek megfelelő „rendkívüli intézkedéseket”, kell bevezetni. „attól tartok, hogy hosszútávon ez az újfajta polgárháboru folytatódik, mi több fokozódik. ha a két, állítólag leghatalmasabb nyugatnémet szövetség elnökét nem tudták hatékonyan védelmezni, nem látom, hogyan lehetne megvédeni az államfőt, vagy a kancellárt.”

a cikkel több lap vezércikkirója is szembehelyezkedik. a süddeutsche-zeitung figyelmeztet: ha elfogadjuk a „polgárháboru elméletet”, pontosan azt tesszük, amire a terroristák számitanak. „golo mann szívességet tesz a terroristáknak... a politikai rendszerrel szembeni kihívás pillanatnyilag szélsőségesen nagy, ez azonban sem jogilag, sem morálisan nem igazolja a rendkívüli állapot bevezetését.”

a stuttgarter zeitung szerint: „most egyfajta könnyelműséggel „polgárháborut”, kiáltanak egyesek, vagy hadiállapot kimondását követelik, amely azonban már nem állna meg a halálbüntetés bevezetésével, hanem egyenesen azt szorgalmazná, hogy az állam, hivatalos emberrablással, válaszoljon a terroristáknak: egészen addig, hogy amennyiben azok kivégzik tuszukat, az állam is végezessen ki börtönben lévő terroristákat.. éppen ez illene bele a terroristák elképzeléseibe, mert eljuttathatnának bennünket oda, ahol ők maguk már régóta leledzenek - a brutális jogtalanság állapotába. nem és háromszor is nem...”

a frankfurter rundschau tovább szélesíti a témát: „a welt nem riadt vissza attól, hogy a felháborodás és aggodalom tetőpontján leírja: „mindaddig, amíg az spd-ben egyesek vita-és szalonképesnek tartják az állammonopolista kapitalizmusról folyó elméleti vitát, mindaddig szabad utat adnak arra, hogy brutálisan elrabolják ennek az állammonopolista kapitalizmusnak vezető képviselőit. vajon nem jogos-e a félelem, hogy a másként gondolkodókkal való leszámolást hirdelve egészen más sarkokból egészen másfajta merénylők is előbújhatnak? „.

/folyt köv/
16.35/ny *16.55*

-35-

kk 35. schleyer ...folyt/ny

a legtöbb lap - schmidt kancellár első tévényilatkozatát idézve ,, a hideg főt,, és az indulatok nélküli cselekvést tartja a legfontosabbnak. a die zeit című hetilap vezércikke szerint,, engedni veszélyes.. mind a kormány, mind az ellenzék hibás abban, hogy a dolgok idáig fajultak. a szociáldemokraták azért, mert nem határozták el magukat kellő határozottsággal balra, a strauss és dregger féle ellenzéki politikusok pedig azért, mert rendet és törvényt követelve voltaképpen a totális rendőrállamot akarják megteremteni.. a biztonsági szervek személyi állományának és munkájának javítása régóta esedékes... felmerül az a kérdés is, nincs-e szükség egy nyugatnémet fbi-re? ... vajon minden további nélkül alkalmazhatjuk a jogállam követelte liberalitást azokra is, akik ezt a jogállamot szét akarják zuzni? ,,

a bonni kormány előtt álló súlyos döntéssel kapcsolatban a lapok döntő többsége a ,, kemény magatartás,, mellett foglal állást,- vagyis, hogy a hatóságok ne engedjenek a terroristák követeléseinek, mégha ez schleyer biztos halálával is jár. a stuttgarter zeitung szerint ,, a felelősöknek most olyan döntést kell hozniuk, amilyen elé talán még sohasem voltak állítva... a bonni general-anzeiger szerint ,, számtalan érv kínálkozik mindkét lehetséges döntés ellen és mellett - megmentés-e az elrabolt személyiség közvetlenül fenyegetett életét, vagy a többi állampolgár feltehetőleg veszélybe kerülő életét óvják azzal, hogy hajthatatlanok maradnak? minden érintett politikus magára marad lelkiismeretével és egyedül kell döntésre jutnia a végső szavazáskor... a die zeit figyelmeztet, bármi legyen is a döntés ,, már sok mindent megszoktunk, azt is, hogy testőrök, szögesdrótok és páncélozott járműk jelenlétében éljünk. de ha tévuttra fut a mostani vita a terroristáknak adandó válasziról, akkor olyan viszonyok kialakulása fenyeget, amelyek már nem sokban különböznek majd a dél-amerikaiaktól... ,,

a lapvélemények szerint az aktuális személyi döntésen túl a legnagyobb és maradandónak ígérkező politikai problémát azoknak a ,, szimpatizánsoknak a rétege jelenti, akik nélkül a terroristák nem hatnának végre merényleteiket, mert nem kapnának autót, lakást, municiót és erkölcsi támogatást. a vezető polgári politikusok számtalan felhívása ellenére ez a réteg- bár létszámát tekintve csökken - nem szűnik meg... a frankfurter rundschau arra a veszélyre figyelmeztet, hogy a törvénytisztelő állampolgárok egy része is elfordulhat a fennálló rendszertől... a polgárok, akik joggal várják el a politikusoktól, hogy véget vessenek ennek az alvilági rémségnek, valószínűleg nemcsak a parlamenti pártokkal szembeni lojalitásukat, hanem a nyugati polgári demokráciába vetett hitüket is elveszítik... ,,

16.40/ny *de 16.55*

-36-

kk 36. szovjet alkotmány - országos vita

ki bh bj m o s z k v a , 1977. szeptember 8. /mti/

nem teljes adatok szerint mintegy százmillió szovjet állampolgár kapcsolódott be eddig az ország új alkotmányáról indult országos tanácskozásba és a beérkezett javaslatok, kiegészítések, módosítások száma is több millió. a rendkívüli érdeklődés és a minden eddigit meghaladó részvétel magyarázata elsősorban az, hogy az új alkotmány tervezetét a lehető legszélesebb körben ismertetik, tanulmányozását gondosan megszervezték és a javaslatoknak, kiegészítéseknek igen nagy nyilvánosságot biztosítanak.

az alkotmánytervezet közzététele óta valamennyi szovjet napi- és hetilap, folyóirat nagy terjedelemben közli a véleményeket, hozzászólásokat. ez lehetővé teszi, hogy az általános megjegyzéseken, kiegészítéseken kívül mindenki az őt leginkább érintő kérdésekben fejthesse ki véleményét. az irodalmi, művészeti lapok és folyóiratok például a művészet képviselőinek véleményét közlik azokról a pontokról, amelyek az alkotmánytervezetben ezeket a területeket érintik. a gazdasági szaklapok elsősorban a népgazdasággal kapcsolatos kiegészítéseket, javaslatokat közlik, a tudományos folyóiratok a tudósok véleményének adnak elsősorban helyet. az országos és a köztársasági lapok természetesen a szovjet társadalom legszélesebb rétegei véleményét, hozzászólását ismertetik. hasonlóan nagy lehetőséget nyújt a hozzászólásoknak, a vélemények kifejtésének az országos és a helyi rádió és a televízió is - a moszkvai központi televízióban például minden nap többet fejthetik ki a szovjetunió közvéleménye előtt állásfoglalásukat.

a sajtónyilvánosság csak egy része az alkotmánytervezet vitájának, amelyet a szovjet sajtó párbeszédnek minősít, mivel valóban párbeszéd folyik az alkotmánybizottság és az ország lakossága között. a tervezetről tárgyaltak a kommunisták taggyűlésein, munka- és üzemi gyűléseken, megvitatták azt az államhatalom helyi és központi szervei, a társadalmi szervezetek, a tömegszervezetek, a művészeti szövetségek és más testületek. a beérkezett javaslatokat, hozzászólásokat már a helyszínen összegezik és így továbbítják az alkotmánybizottság szakértőinek.

/folyt. köv./

16.45 bh *de 16.55*

- 37 -

kk. 36. / szovjet alkotmány ... folyt./ bh

a többmillió észrevétel feldolgozása így is hatalmas munka, bár a javaslatok igen nagy része egymással párhuzamos, egybeeső. az összegezés munkája gyakorlatilag a vita kezdete óta tart. a beérkezett javaslatokat az alkotmánytervezet pontjainak megfelelően csoportosítják, vetik össze. az alkotmány-bizottság ennek alapján készíti el összefoglalását a szovjetunió legfelsőbb tanácsának október 4-re összehívott ülése számára.

-.-

kk. 38. francia baloldal

bd bh bj párizs, 1977. szeptember 8.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

szeptember 14-re, szerdára tűzték ki a francia baloldali pártok küldöttségeinek találkozóját. délelőtt 10-kor a szocialista párt székházában találkoznak a kilenctagu delegációk. élükön georges marchais-val a kommunisták, francois mitterrand-val a szocialisták és rober fabreval a baloldali radikálisok részéről -, hogy megoldást keressenek a baloldal 1972-ben kidolgozott közös programjának időszzerűsítésében mutatkozó nézeteltérésekre. a találkozó előtt néhány nappal folytatódott a vita a partnerek között.

a szocialista párt hetilapja, a l,unite csütörtökön közreadott legújabb számában válaszolt arra a mellékletre, amelyet a l,humanite hétfői száma közölt, felsorolva a megoldatlan kérdéseket. a l,humaniteban georges marchais, az fkp főtitkára azt írta, hogy a szocialista javaslatok nem biztosítják azt a változást, amelyet a dolgozók várnának egy baloldali kormánytól. a l,unite a maga összeállításában azt állítja, hogy az fkp elferdítette a szocialisták álláspontját. claude estier, a szocialista párt országos titkára az összeállítás bevezetőjében azt írja, hogy „az fkp vádjai alaptalanok, s a kommunisták „nem adhatnak leckéket, a szocialistáknak - végül pedig azt hangoztatja, hogy pártja „a világosan kifejtett elveknek megfelelő megállapodás létrejöttét kívánja.,,

ilyen előzmények után országszerte igen nagy érdeklődés előzi meg azt a beszédet, amelyet georges marchais, az fkp főtitkára mond vasárnap, a párt lapjának, a l,humaniténak az ünnepén. a párizskörnyéki courneuve-parkban szombaton és vasárnap sorrakerülő hagyományos ünnepre sokszázezer látogatót várnak: ez a párt első nagy rendezvénye az őszi politikai szezon kezdetén. a parkban már felépült a sátorváros, amelyben ezúttal az ország hat körzetére csoportosítva adnak képet munkájukról a kommunisták. a kommunista lap ünnepére 56 külföldi delegációt várnak, önálló pavilonja lesz a szocialista országok testvér-lapjainak, köztük a népszabadságnak is.

-.- 38 -

16.50 bh *de*

kk. 39. francia szakszervezetek

bd/ny bj párizs, 1977 szeptember 8.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

az őszi politikai szezon kezdetén mindkét nagy haladó-francia szakszervezeti központ vezetői kifejtették a francia baloldal közös programjának időszzerűsítéséről vallott álláspontjukat.

georges seguy, a francia általános munkásszövetség, a cgt főtitkára a nagy baloldali szakszervezet párizsban megrendezett gyűlésén csütörtökön leszögezte, hogy a cgt nem tekinti a baloldal győzelmét önmagában való célnak, hanem eszköznek tartja a társadalmi haladás, a demokrácia előmozdítására. a cgt nem azért támogatta öt éven át a baloldal közös programját - mondotta - hogy holnap a baloldali kormány kedvéért támogasson olyan áldozatokat, amelyeket megtagadott a jobboldaltól. „számunkra nem lehet szó a kapitalizmus válságának és ügyeinek adminisztrálásáról akkor sem, ha a baloldal van kormányon, - mondotta. a szakszervezetek függetlenek a politikai pártoktól, de vannak olyan kérdések, amelyekben nem lehet szó a semlegességükről.

edmond maire, a cfdt főtitkára szerdán strasbourgban mondott beszédében szintén élesen elítélte a barre-tervet és a bérkövelő akciók fokozására szólított. a jövőre vonatkozóan, a baloldal esetleges választási győzelmére utalva kijelentette, hogy szakszervezete nem rendeli alá akcióját a baloldal közös programjának. edmond maire bírálta a szocialista pártot amiatt, hogy az utóbbi időben mérsékelte szociális követeléseit és bizonyos ködösség, homály tapasztalható álláspontjában. „ez a „félénkség, „aggóalmat kelt a dolgozók egy részében - mondotta. az fkp javaslataival kapcsolatban edmond maire egyrészt azt kifogásolta, hogy nem veszik tekintetbe a cfdt álláspontját az öngazgatásról, másrészt aggodalmát hangoztatta, hogy az fkp által képviselt gazdaságpolitika nem vezet-e a határok lezárására, gazdasági elszigetelődésre a baloldal győzelme esetén.

seguy es maire beszéde egyaránt azt mutatta, hogy nagy baloldali szakszervezeti központok önállóságukat megőrizve sorakoznak fel a változást követelő francia társadalmi erők között és álláspontjuk nem esik egybe szükségszerűen a pártok által kidolgozott gazdasági-politikai stratégiával, bár a baloldal győzelme érdekében mozgósítják tagságukat.

16.55/ny *de*

-39-

kk.40. adn- uj vezérigazgató

df/gi/ny ng b e r l i n, 1977 szeptember 8./adn/.

willi stoph, az ndk minisztertanácsának elnöke felmentette az adn hírgyűlés vezérigazgatói tiszte alól deba wielandot, aki más felelős feladatkört vesz át.

az adn munkatársainak összejövetelén werner lammerz, a német szocialista egységpárt pb tagja, a kb titkára tolmácsolta deba wielandnak az nszép központi bizottsága és annak főtitkára, erich honecker köszönetét és elismerését érdemekben gazdag munkájáért, amelyet az elmúlt 25 év során az adn élén végzett.

az adn hírgyűlés vezérigazgatójává günter pötschke-t nevezték ki, aki hosszú éveken át az adn főszerkesztőjeként működött, legutóbb pedig az nszép központi bizottsága agitációs osztályának helyettes vezetője volt./mti/

--

kk 41. callaghan - halasztás

or/ny bj b o n n, 1977 szeptember 8 /mti/

bonnban csütörtökön bejelentették, hogy helmut schmidt kancellár elfogadta callaghan brit miniszterelnök javaslatát, amelynek értelmében későbbre halasztják a két kormányfő pén-tekre tervezett bonni találkozóját.

a rendszeresen megrendezésre kerülő brit - nyugatnémet konzultáció halasztásának oka a schleyer- merénylet, amely ezekben a napokban súlyosan megterheli a bonni kormányt.

--

17.00/ny *ab*

-40-

kk 42. nkp - neutronfegyver

sj bm bh ng d ü s s e l d o r f, 1977. szeptember 8. /mti/

a bonni parlament ugynevezett biztonsági vitájával kapcsolatban a német kommunista párt elnöksége a bundestag valamennyi képviselőjéhez eljuttatta az európai kapitalista és szocialista országok, valamint az egyesült államok és kanada kommunista és munkáspártjainak felhívását, amelyben erélyesen tiltakoznak a neutronfegyver ellen, követelik valamennyi tömegpusztító fegyver betiltását és elítélik az ilyen fegyverek új típusainak kifejlesztését és gyártását. az nkp elnöksége a felhíváshoz csatolt üzenetében hangsúlyozza: „népünk és valamennyi nép érdekében egyértelműen megálljt kell parancsolni a neutronfegyver gyártásának és a fegyverfajta országunkban történő felhalmozásának. ilyen fegyvereknek a német szövetségi köztársaságban való elhelyezése összeegyeztethetetlen lenne az ország alkotmányával, a helsinki záróokmányal, az nszk és a szocialista országok között létrejött szerződésekkel. az nkp az nszk sok polgárával együtt követeli, hogy országunk konstruktív módon járuljon hozzá a hadászati fegyverek korlátozásáról és az európai haderőcsökkentéséről folyó tárgyalásokhoz. /adn/

--

kk.43. iszlam törvény

ky bh bj k a i r ó, 1977. szeptember 8.

kereszty andrás az mti tudósítója jelenti:

az egyiptomi nemzetgyűlés a közeljövőben fog foglalkozni azzal a törvényjavaslattal, amely az iszlam joggyakorlat bevezetésével foglalkozik az országban. a törvényjavaslat a korábban lefektetett elvek alapján igen súlyos büntetéseket - többek között csonkítást - helyez kilátásba a tolvajlás, rablás - bűncselekményeinek elkövetőivel szemben. ugyanakkor az iszlam törvények más polgári és büntetőjogi eseteknél is alkalmazásra kerülnek. hatályuk nem csupán az egyiptomi muzulmánokra, hanem keresztényekre és az országban tartózkodó külföldiekre is kiterjedne.

a törvényekkel szemben erős ellenállás tapasztalható a kopt népesség részéről. a keresztény lakosság létszámáról eltérőek a becslések, a kopt egyház hatmillió keresztényt tart nyilván, egyiptomi statisztikák négymillióra becsülik számukat.

/folyt. köv./

17.05 *bhede*

- 41 -

kk. 43. /iszlám ... folyt./ bh

csütörtökön ötven egyiptomi kopt vallású jogász memorandumot intézett a nemzetgyűléshez, amelyben tiltakozik az ellen, hogy az iszlám törvénykezést a nem muzulmán vallású lakosságra is kiterjesszék. egyiptomi kopt egyházi körök szerint az egyház papjai - tiltakozásul a bevezetendő törvények ellen - ötnapos éhségsztrájkot kezdtek. nincsenek megbízható információk arról, hogy az egyiptomban élő keresztényvallású polgári személyek csatlakoztak-e az akcióhoz.

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai kk 30. számú kiadásunk / gus hall - pravda .. /
5., 6. és 7. bekezdésében ellentétek helyett nézeteltérések

irandók. /mti/

--

kk. 45. a szerkesztőségek tájékoztatására

amin

km ve bh nt n a i r o b i , 1977. szeptember 8. /ap/

idi amin ugandai elnök „komában van,, miután csütörtökön egy kampalái kórházban eddig ismeretlen betegséggel megoperáltak - közölte robert astles az elnök tanácsadója, az ap-nak telefonon adott interjújában. arra a kérdésre, hogy miért operálták meg amint, azt válaszolta, „pontosan nem tudjuk, de komában van. úgy gondoljuk, hogy ebből az állapotából eszméletre keltethető,.

az ugandai rádió csütörtökön jelentette, hogy kampalái nulago kórházban egy szovjet sebész megoperálta amint és hozzátette, az ugandai elnök a szovjet nagykövet társaságában vonult be szerdán a kórházba.

astles kijelentette, nem tudja, hogy a koma állapot az érzéstelenítés szokásos utóhatása-e, vagy esetleg operáció utáni komplikáció. /mti/

--

- 42 -

17.15 bh *17.00*

kk. 44. namibia

wa/bm/ny ng

1977 szeptember 8./mti/

n e w y o r k

a dél-afrikai hadipotenciál növekedése és a fajüldöző rezsimnek a nukleáris fegyverkezés terén való próbálkozásai álltak az ensz namibia-tanácsának legutóbbi rendkívüli ülésén a résztvevők figyelmének középpontjában. a vita során kitűnt, hogy a fajüldöző rezsim fegyverkezési politikája határozott tiltakozást keltett ensz- körökben.

a namibia-tanács nyilatkozatában rámutat, hogy az atomzsarolás és az ezzel kapcsolatos kalandorpolitika súlyos következményekkel járhat a namibiai nép szempontjából, veszélyezteti a kontinens déli részén a biztonságot és egyúttal a világké két is fenyegeti. a dokumentum hangsúlyozza, hogy a dél-afrikai atomütderő létrehozása a szomszédos független államok és a nemzeti felszabadító mozgalmak megfélemlítésére irányul - célja az, hogy fenntartsák a fajüldöző-gyarmati elnyomást namibiában. a nyilatkozat végezetül rámutat, hogy mindez szöges ellentétben áll az ensz alapokmányában foglalt célokkal és feladatokkal. a namibia-tanács egyben elítéli, hogy bizonyos nato tagországok és izrael támogatást nyújtanak dél-afrikának a hadiipar fel-futtatásában, hozzásegítenek ahhoz, hogy a fajüldözők a korszerű haditechnika, így az atomtechnológia birtokába jussanak. a rendkívüli ülésen felszólalt szovjet delegátus utalt arra, hogy a szovjetunió a közelmúltban fontos kezdeményezést tett a világ-közvélemény és az ensz mozgósítására. a szovjetunió úgy véli - hangsúlyozta-, hogy rendkívül sürgős intézkedésekre, minden állam és az ensz valóban hatékony erőfeszítésére van szükség, hogy megakadályozzák a dél-afrikai atomfegyver létrehozását. /taszsz/

w i n d h o e k

a délnyugat-afrikai népi szervezet / swapo / szóvivője csütörtökön windhoekben közölte: sam nujomanak, a swapo elnökének és a szervezet más vezetőinek felajánlották, hogy biztonságos körülmények között tárgyalhatnak a namibiai főkormányzóval a dél-nyugat-afrikában tervezett választásokról. a swapo vezetői azonban visszautasították az ajánlatot és annak elfogadását a szervezet feltételeinek teljesítéséhez kötötték. /folyt. köv/ *17.00*

-43-

17.30/ny *17.00*

kk 44 /namibia ,....folyt/ny

mint ismeretes, a swapo a dél-afrikai katonaság kivonását követeli a megszállás alatt tartott namibiából, és sikraszáll az összes politikai foglyok szabadonbocsátásáért. mint a nyugati hírügynökségek megjegyzzik, namibia egy hónappal ezelőtti hivatalbalépett fő kormányzója volt az első, aki dél-afrikai részről kezdeményezte a tárgyalásos megoldást a swapo-val. a hirszolgalati irodák ugyanakkor utalnak arra is, hogy a fajúldözök és a swapo álláspontja között áthidalhatatlan a szakadék és nincsen kilátás semmilyen tárgyalásra a dél-afrikai megszállók és a swapo vezetői között. a fő kormányzó egyébként az egyik lapban közzétett tárgyalási javaslatában máris kitért arra, hogy a választásokat mindenképpen megrendezik, akár elfogadja a swapo a részvételre vonatkozó indítványt, akár nem. /afp, upi, ap/

p á r i z s

sam nujoma, a swapo elnöke csütörtökön délelőtti luandából párizsba érkezett. a délnyugat-afrikai felszabadítási szervezet vezetője louis de guiringaud francia külügyminiszter meghívásának tesz eleget. a francia diplomácia vezetője afrikai körútján lusakában talált alkalmat arra, hogy meghívja sam nujomat. /afp/

--

kk 46. ceausescu - elutazás

tj/ny bj s z ó f i a , 1977 szeptember 8 /mti/

nicolae ceausescu, a román kommunista párt főtitkára, román köztársasági elnök csütörtökön délben hivatalos, baráti látogatása befejeztével elutazott bulgáriából. a ceausescu vezető román párt- és kormányküldöttséget a szófiai repülőtéren todor zsvikov, a bkp kb első titkára, a bulgár államtanács elnöke bucsuztatta.

a román küldöttség bulgáriai látogatásának utolsó napján került sor nicolae ceausescu és kísérete, valamint a todor zsvikov ezette bulgár tárgyaló küldöttség utolsó megbeszélésére. a tárgyalások befejezése után todor zsvikov és nicolae ceausescu látta el kézjeggyével azt a bulgár-román nyilatkozatot, amely a bkp és az rkp, bulgária és románia testvéri barátságának és együttműködésének elmélyítését irányozza elő. a bulgár-román gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság két társelnöke a jelenleg érvényben lévő hosszútávú árucseretforgalmi megállapodás 20 százalékos bővítését, a bulgár elektromechanikai és elektrotechnikai minisztérium, valamint a román gépgyártási minisztérium között aláírt megállapodás pedig a két ország elektronikai együttműködésének elmélyítését irányozza elő.

a bulgár-román együttműködés kibővítéséről szóló nyilatkozatot, valamint a nicolae ceausescu látogatásáról kiadott közös közleményt később teszik közzé. /temesi/

17.45/ny *de*

--
-44-

kk. 47. szovjet üdvözet bulgár vezetőkhez

pm/ve/ny nt m o s z k v a , 1977 szeptember 8 /mti/

leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke és alekszej koszigin, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjet minisztériumtanács elnöke, táviratban köszöntötte a bulgár vezetőket abból az alkalmából, hogy bulgária most ünnepli a szocialista forradalom 33. évfordulóját.

a szovjet vezetők táviratukban megállapítják: az utóbbi években új tartalommal telítődött a két ország kapcsolata. a sokoldalú szovjet-bulgár együttműködés sikeres fejlődése elősegíti a két ország előtt álló nemzeti és internacionalista feladatok megoldását, megfelel a két országban élő népek életbevágó érdekeinek, fontos tényezője a világszocializmus erősödésének.

méltatva azt a tevékenységet, amelyet a bulgár népköztársaság kifejt annak érdekében, hogy elősegítse a testvéri országok egységének és összefogásának a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus elvei alapján való erősödését a szovjet vezetők hangsúlyozzák: évről-évre növekszik az enyhülés fejlesztéséért és elmélyítéséért, a béke megszilárdításáért és az új világháború veszélyének elhárításáért, az egyenjogú együttműködésért és a társadalmi haladásért küzdő szocialista bulgária nemzetközi tekintélye.

végezetül a szovjet vezetők további sikereket kívánnak a bulgár népnek a szocialista építésben, a bkp xi. kongresszusán elfogadott határozatok teljesítésében. /taszsz/

--

kk 48. servan - schreiber

bd/ny bj p á r i z s , 1977 szeptember 8. /mti/

szeptember 14-én, azaz pontosan a francia baloldali csucstalálkozó időpontjában teszik közzé hivatalosan a négy francia kormánypárt választási felhívását - amely általános vélemény szerint - mivel szövege már ismert - csak semmitmondó frázisokat tartalmaz - ám az ötödik kormánypárt máris megbontotta az ujonnan meglelt harmoniát.

/folyt köv/
18.00/ny *de*

-45-

kk.48. servan-schreiber...folyt/ny

jean-jacques servan-schreiber, a négyes megbeszéléstől magát távol tartó kis radikális párt elnöke, akit szerdán fogadott barre miniszterelnök, ezt követően bejelentette, egy olyan „demokratikus front” létrehozását, amelyben nem venne részt chirac pártja, az rpr. bár mind a miniszterelnök hivatala, mind a köztársasági párt / soisson giscardista tömörülése/, mind pedig a centristák zavartan elhatárolták magukat az új fronttól, a le monde csütörtöki száma feltárja: a radikálisok és az előbbieket között július óta titkos tárgyalások folytak arról, hogy összehangolják akciójukat a legerősebb kormánypárttal, a chirac vezette rpr-rel szemben.

a le monde szerint a megbeszéléseket giscard d, estaing államfő „környezete”, vagy talán maga a köztársasági elnök kezdeményezte. servan-schreiber nyilatkozata most újból elindíthatja a polemikát a kormánypártok között, annál is inkább, mivel az rpr nagyobb választóerejét valóban csak kölcsönös összefogással ellensúlyozhatják.

..-

kk.49. ensz- konferencia

vz/ny nt nairobi, 1977 szeptember 8./mti/

egy nairobiában folyó ensz konferencián a zöldfoki szigetek küldöttsége javaslatot nyújtott be, amely elítéli a vegyi és biológiai fegyverek alkalmazását, a plenáris ülésen ugyancsak határozatban ítélték el namibia törvénytelen megszállását a dél-afrikai köztársaság által.

tizenhárom arab és muzulmán ország határozattervezet nyújtott be, amely elutasítja a konferencia elé terjesztett hat tanulmány egyikét: izraelét, amely „a negev, egy visszafogalt sivatag”, címet viseli. a határozati javaslat szerint az említett tanulmány „nem a konferencia tárgyát képező tudományos és műszaki problémákkal foglalkozik, hanem a vallási fanatizmus kifejezője, történelmileg pontatlan adatokat tartalmaz,./afp/

18.00/ny *ul*

-46-

kk 50. csatornaszerződés - taszsz

ml so bh nt

1977. szeptember 8. /taszsz/

w a s h i n g t o n

mint már jelentettük, washingtonban aláírták az új panama-csatornaszerződést, valamint a csatorna semlegességéről és használatáról szóló okmányt.

az 1999-ig szóló új szerződést 13 évig tartó nehéz tárgyalások után kötötték meg s az felváltja az 1903-ban panamára kényszerített szerződést, amely gyakorlatilag az ország területét az egyesült államok „gyarmati beszögelésévé”, változtatta.

az új megállapodás értelmében az egyesült államok megőrzi gazdasági és katonai-hadászati ellenőrzését a csatorna és a csatornaövezet fölött. e térségben egyébként 14 nagy amerikai támaszpontot és katonai létesítményt építettek. ugyanakkor washington egész sor engedményre kényszerült. panama ezennél nagyobb mértékben részesül a csatorna jövedelméből és 2000-ben a víziút teljes egészében panamai fennhatóság alá kerül. miként a new york times megjegyzi, washington próbálkozása, hogy panama területén fenntartsa a „gyarmati beszögelést”, és megőrizze a víziút korábbi státusát, nagyobb mértékben veszélyeztette volna az amerikai érdeket, mint az új szerződés megkötése.

az aláírás tényéből a legnagyobb propagandahaszon kicsikarására törekedve és az ügyet az egyesült államok és a latin-amerikai országok közötti kapcsolatok „korszakalkotó eseményének”, feltüntetve, a fehér ház a washingtonban rendezett ünnepségre meghívta a latin-amerikai államok vezetőit. így az egyesült államokba érkezett pinocet, a chilei fasiszta junta vezetője, strossner paraguayi diktátor és a latin-amerikai elnyomó rendszerek több más képviselője. a diktátorokat james carter amerikai elnök személyesen fogadta.

a diktátorok hangsúlyozottan szívélyes fogadtatása megütöztetett az amerikai közvéleményben, különösen az „emberi jogokról”, szóló álszent szónoklatok fényében. a „nyugati félteke ügyeinek tanácsa”, nevű demokratikus szervezet ezzel kapcsolatban leszögezte: az amerikai elnök találkozója olyan országok vezetőivel, mint chile, paraguay, nicaragua, salvador, uruguay, „szégyenletes diplomáciai cirkusz”, és arra mutat, hogy „ezek a rendszerek az egyesült államok teljes támogatását élvezik,./taszsz/

/folyt. köv./

- 47 -

18.05 bh *ul*

kk 50./csatornaszerződés.... folyt./ bh

p a n a m a

a panamai néppárt központi bizottságának politikai bizottsága csütörtökön közzétett nyilatkozatában rámutat, hogy az új szerződés aláírásával az egyesült államok kénytelen volt bizonyos engedelményeket tenni. miként a párt hangsúlyozza, az új szerződés megkötése tükrözi azokat a haladó tendenciákat, amelyek a nemzetközi életben a szocializmus, a béke, a demokrácia és a nemzeti felszabadítás erőinek növekedése révén jöttek létre.

az aláírt szerződés azonban nem felel meg maradéktalanul a teljes nemzeti felszabadulásért küzdő panamai nép és a panamai néppárt követeléseinek. a népnek folytatnia kell a harcot a nemzeti és társadalmi felszabadulásért, a gazdasági elmaradottság felszámolásáért. az a körülmény, hogy a washingtoni aláíráson brazilia, haiti, salvador és más antidemokratikus rezsimek képviselői mellett jelen voltak a chilei, a paraguayi és a guatemalai nép véreskezű hóhérai is sértő panamára - mutat rá befejezésül a panamai néppárt nyilatkozata./taszsz/

-.-

kk, 51. kndk- szovjet üdvözllet - plénum

pm/pv/ny nt m o s z k v a , 1977 szeptember 8./mtl/

a szovjet vezetők - leonyid brezsnyev és alekszej koszigin-táviratban üdvözltek a koreai népet, a koreai népi demokratikus köztársaság megalakulásának 29. évfordulója alkalmából.

/folyt köv/
18.15/ny

-48-

ul

kk 51. / kndk....folyt/ny

„ a szovjetuniót és a kndk-t összekötik az osztálytestvériség megbontathatlan kötelékei, amelyek a szocializmus és a kommunizmus építéséhez fűződő alapvető érdekek egységén alapulnak és a barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés révén nyertek megerősítést. nem kételkedünk abban, hogy az államaink és pártjaink között meglévő sokoldalú, baráti kapcsolatok tovább bővülnek és erősödnek majd a szovjetunió és a kndk népei, az egész szocialista világrendszer javára,, írják a szovjet vezetők.

a táviratot, amely méltatja a koreai népnek a szocialista építésben kivívott sikereit, kim ir szen-hez, a koreai munkapárt központi bizottságának főtítkárához, a kndk elnökéhez és pak szong csolhoz, a koreai munkapárt kb politikai bizottságának tagjához, a közigazgatási tanács / kormány/ elnökéhez intézték. „ a külföldi csapatok dél-koreából való kivonásáért a haza önálló békés egyesítéséért harcoló koreai nép igaz ügye élvezi a szovjetunió, a világon minden haladó erő teljes támogatását,, - hangsúlyozzák a szovjet vezetők./taszsz/

x x x

a szovjet szakszervezetek központi tanácsa az évforduló alkalmából üdvözlletet küldött a koreai egyesült szakszervezeti szövetségnek. a táviratban hangsúlyozzák: a szovjetunió dolgozó és szakszervezeti „ a jövőben is minden módon fejleszteni fogják kapcsolataikat és az együttműködést a kndk munkásaival és alkalmazottaival a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus elvei alapján, a szocialista világközösség további erősítése, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom egysége érdekében,,./taszsz/

p h e n j a n

phenjanban befejezte munkáját a koreai munkapárt központi bizottságának ülése, amely meghallgatta és megvitatta kim ir szennek, a koreai munkapárt központi bizottsága főtítkárának beszámolóját a szocialista népművelés feladatairól. az ülés határozatban hagyta jóvá a szocialista népművelésről szóló téziseket és elrendelte, hogy szeptember 5-ét nyilvánítsák a népművelés napjává./taszsz/

18.20/ny ul

-49-

kk. 52. bonni parlament-hadügyi vita

or/ny bj b o n n, 1977 szeptember 8.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

hadügyi vitával kezdődött meg csütörtökön a nyugatnémet parlament őszi ülésszaka. a vita középpontjában a rövid idő alatt hirhetté vált amerikai neutronbomba állott. a kormányon lévő szociáldemokrata párt szónokai óvatos tartózkodással, a koalíciós partner szabaddemokraták és a jobboldali ellenzék képviselői teljes egyértelműséggel az új tömegpusztító fegyver bevezetése mellett foglaltak állást.

georg leber, hadügyminiszter ellentmonásos beszédében kijelentette: kormánya jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy szabaddá váljék az út a fegyverzetkorlátozási tárgyalások előtt. jelezte, hogy kölcsönös bizalomépítő intézkedésekkel, a fegyveres erőszak veszélyének csökkentésével kell előkészíteni az európában állomásozó csapatok létszámának csökkentését és egy „paritásos egyensúlyi viszonyt”, a nato és a varsói szerződés csapatai között, ugyanakkor azonban hangsúlyozta, hogy a nato-stratégia alap pillérének változatlanul a „határközeli állások”, megtartásának és az „elrettentésnek”, kell maradnia. a szociáldemokrata hadügyminiszter szerint ennek az „elrettentő stratégiának”, a fényében kell megvizsgálni, mennyire használható az északatlanti tömb számára a neutronbomba. leber sietett hozzáfűzni: az új fegyver még rendszeresítése esetén sem helyettesítheti a hagyományos fegyverzetű nato-erőket, amelyeket változatlanul magas szinten kell tartani.

jürgen möllemann, a szabaddemokraták hadügyi szóvivője azzal büszkélkedett, hogy a bundeswehr a nato közép-európai „tartópillére”, és „nagyszerűen kiképzett hadsereg”, üdvözölte a neutronbomba rendszeresítésének és európai állomásoztatásának gondolatát, cinikus módon azt állítva, hogy az új fegyver, „megszilárdíthatja a békét európában”,.

az ellenzéki cdu-csu képviselőiben manfred wörner kereszténydemokrata képviselő, kifejezetten üdvözölte, a neutronbomát, amely szavai szerint jól beleillik a nato jelenleg érvényes „rugalmas elrettentő”, stratégiájába. azzal vádolta a szocialista országokat, hogy készek lennének megtámadni nyugat-európát, ha nem riadnának vissza, a kiszámíthatatlan kockázatoktól...

/folyt. köv/
18.30/ny *15.55*

-50-

kk 52. / bonni ...folyt/ny

a parlamenti vita előestéjén schmidt kancellár pártja parlamenti képviselőit biztosította arról, hogy bár a nukleáris bomba gyártásával kapcsolatos döntés az egyesült államok „mágnügye”, jimmy carter amerikai elnök nem lép anélkül, hogy „előzőleg mélyreható konzultációkat ne folytatna szövetségeseivel”. schmidt hozzáfűzte, hogy ezek a konzultációk már meg is kezdődtek.

-.-

kk. 53. bonn-hadügyi vita /háttéranyag/

or bh bj b o n n, 1977. szeptember 8.

sándor istván, az mti tudósítója írja:

miközben a bundestag hadügyi vitájában a kormánypártok és az ellenzék képviselői - nagyon kevés kivétellel - neutronbomba elterjesztése mellett foglaltak állást, több kimutatás is napvilágot látott, amely a bundeswehr már eddig is példátlan ütemű fegyverkezését bizonyítja.

mint a stern című hetilap legújabb számában megállapítja: a jelenlegi félmilliós létszámú nyugatnémet hadsereg nemcsak, hogy fölényesen legyőzné hitler második világháborús mammothadseregét, de utána „levezetésképpen”, gyorsan térdre kényszerítené egész nyugat-európa összevont fegyveres erőit is.

a bundeswehr - atomfegyverek nélkül is - a világ harmadik legerősebb hadseregének számít. a fegyverkezési kiadásokat tekintve pedig az egyesült államok mögött a nyugati világban a második helyet foglalja el. az elmúlt tíz esztendőben a hadügyi tárca évi kiadásai megkétszereződtek, jelenleg meghaladják az ötvenmilliárd márkát. ez annyit jelent, hogy minden egyes nyugatnémet állampolgárra - ha a rendőrség és egyéb fegyveres szervek kiadásait is számítjuk - évente 818,5 márka jut.

a hadsereg hagyományos fegyverzettel történő felszerelése és korszerűsítése rendkívül gyors tempóban folyik: a hadügyminisztérium csupán idén júniusban tizenegy milliárd márkát költött új páncélosokra, hadihajókra, helikopterekre és katonai szállítójárművekre.

/folyt. köv./

18.25 bh *18.55*

- 51 -

kk 53. /bomm - hadügyi vita ... folyt./ bh

a bonni parlament készségesen megszavaz szinte mindent, amelyet a bundeswehr főtisztjei szükségesnek tartanak. a törvényhozók még a nyári szünet előtt 1800 Leopard 2 tank, közel 49 ezer új dzsip és teherautó, 212 páncéloselhárító helikopter és hat aknakutató anyahajó /mindegyikhez három-három automata vizalatti aknakutató hajóegység/ vásárlását engedélyezték.

bár szigorú rendelkezések tiltják, hogy az nszk atomfegyverek birtokába jusson, a „nukleáris kiskaput”, sikerült nyitva tartani. a szárazföldi egységeknek rendszeresített „lance”, rakétarendszerhez - egyszerűen csak nukleáris robbanófejek vannak forgalomban. a 222 millió márkás program föld-föld rakétáinak hatótávolsága 130 kilométer. egy nyugatnémet hadügyi államtitkár nemrég cinikusan úgy nyilatkozott, hogy a „fegyver hivatalos mutatói között nem is szerepel, milyen fokú a hatékonyságuk hagyományos töltet esetén.....”

idén év elején az eifel hegységben lévő kormánybunkerben a wintex-77 hadgyakorlat keretében - ha csupán papíron is - már atomfegyvereket „vetettek be”, a nyugatnémet katonai vezetők. a komputerekkel, telefonokkal és telexekkel lejátszott „háború”, végén bevetették az atombombát - az ndk ellen.

a szédítő ütemű fegyverkezés haszonélvezői és elsőszámu sürgetői a nagy nyugatnémet cégek: az mbb, a krauss-maffel, és társaik. a milliárdos katonai beruházások esetleges elmáradása vagy csökkenése ellen demagóg módon úgy védekeznek, hogy kilátásba helyezik: tömeges munkáselbocsátásra kényszerülnének, amennyiben nem „virágozna ennyire az üzlet,..”

a mammutcégeknek azonban nincs okuk aggodalomra: egy jelentés szerint csupán a haditengerészet részére 1980 közepéig mintegy harminc milliárd márkás új megrendelésekkel számolhatnak.

-. -

- 52 -

18.30 bh *ll*

kk.55. kínai nagykövet - megbízólevél átnyújtása

pm/gi/ny nt m o s z k v a, 1977 szeptember 8 /taszsz/

vang ju-ping, a kínai népköztársaság nagykövete csütörtökön a kremlben átnyújtotta megbízó levelét mahmadula holovnak, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökhelyettesének.

a megbízólevél átnyújtása és a beszédek elhangzása után megbeszélésre került sor mahmadula holov és vang ju-ping között./mti/

-. -

kk. 54. schleyer - összefoglaló

or bh bj b o n n , 1977. szeptember 8.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

a nyugatnémet kormány teljes hirtelenséggel rendelt el valamennyi hatóság és hivatalos szerv számára a schleyer-ügy fejleményeivel kapcsolatban. a szövetségi bünyügyi rendőrség felszólította schleyer elrablóját, küldjenek személyes megbízottat, hogy meggyorsítsák és egyértelművé tegyék a tárgyalásokat a terroristák és a hatóságok között.

schmidt kancellár, maihofer belügy- és vogel igazságügy-miniszter, a bünyügyi rendőrség vezetője és a főállamügyész, valamint helmut kohl az ellenzék vezetője csütörtökön újabb válság-megbeszélést tartott, amelyről semmit sem hoztak nyilvánosságra .

a nyugatnémet repülőtereken a délután folyamán nagymértékben megszigorították a biztonsági intézkedéseket. ebből megfigyelők egy része arra következtet, hogy az nszk különböző pontjain fogva tartott tizenegy terroristát - akiknek szabadon bocsátását schleyer életéért cserében a „vörös hadsereg frakció”, követeli - talán egy helyre gyűjtik össze. ezt a feltételezést azonban nem erősítették meg.

/folyt. köv./

- 53 -

18.50 bh *ll*

kk 54. /schleyer ... folyt./ bh

miközben a kormány és a terroristák között valóságos „idegháború” folyik, a hivatalos bonn - legalábbis külső-
ségeiben - visszatért a hétköznapihoz. a parlament csütörtökön reggel tartott őszi megnyitó ülésén a képviselők egyperces néma felállással emlékeztek meg a hétfői kölni merénylet halálos áldozatairól, azután megkezdődött a hadügyi vita. az ülésen - hosszabb-rövidebb időszakokra a miniszterek és a kancellár is megjelent. a terrorakcióra való tekintettel közös megállapodással későbbre halasztották callaghan brit miniszterelnök péntekre tervezett bonni látogatását.

az nszk állampolgárainak nagy része csütörtökön este fokozott figyelemmel ül képernyő elé: a hétfői merénylet óta minden nap a késő esti órákban a tévéadókön keresztül értesülhetett a legújabb fejleményekről, amelyek - eddig szinte menetrend-szerűen - közvetlenül éjjel előtt rendkívül sűrűn követték egymást.

--

kk. 57. latin-amerika

1977. szeptember 8. /mti/

vz bh nt

w a s h i n g t o n

a washington post értesülése szerint a dina chilei titkosrendőrség kubai ellenforradalmárokat bérelt föl orlando leteliernek, a népi egység egykori miniszterének és nagykövetének meggyilkolására - írja a washington post az ügyben folytatott fbi-vizsgálat eredményeit ismertetve.

orlando letelier és munkatársnője a múlt év szeptemberében washingtonban pokolgépes merénylet áldozata lett./adm/

c a r a c a s

kétnapos hivatalos látogatásra a venezuelai fővárosba érkezett csütörtökön jános károly spanyol király és felesége. jános károly tavalyi latin-amerikai körútja során már járt venezuelában. mostani, hat latin-amerikai országot érintő körútjának caracas az első állomása./afp, reuter/

--

- 54 -

19.00 bh *bl*

kk. 56. tito

már/ny nt

b e l g r á d , 1977 szeptember 8./mti/

tito jugoszláv elnök, aki csütörtökön érkezett vissza a szovjetunióban, a koreai népi demokratikus köztársaságban és a kínai népköztársaságban tett látogatásáról, utjáról nyilatkozott a belgrádi repülőtéren.

- a szovjetunióbeli látogatásáról szólva elmondotta, hogy tárgyalásokat folytatott leonyid iljics brezsnyevvel és más szovjet vezető személyiségekkel. ez a tavaly novemberi belgrádi megbeszéléseink folytatása volt. ezt az alkalmat használtuk fel arra, hogy ösztönözzük országaink, valamint a jksz és az szkp közötti gyümölcsöző együttműködést. emellett átfogó véleménycserét folytattunk a nemzetközi élet, s a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom számos időszerű kérdéséről. kifejezésre juttattuk kölcsönös meggyőződésünket, hogy a nemzetközi enyhülésnek nincs más alternatívája. ezért állandó erőfeszítéseket kell tenni a bizalom és az együttműködés, s ezzel a nemzetközi biztonság erősítéséért. ezzel összefüggésben kölcsönösen aláhúztuk a belgrádi európai biztonsági és együttműködési találkozó jelentőségét. megállapítottuk, hogy nézeteink a nemzetközi helyzet számos más kérdésében is azonosak. a tárgyalásokon és a közös közleményben megerősítettük kétoldali kapcsolataink azon ismert elveinek maradtalan érvényét, amelyeket az 1955-ös belgrádi, az 1956-os moszkvai szovjet-jugoszláv nyilatkozat, az 1976-os belgrádi közlemény és több más közös dokumentum rögzít. ez alkalmakkal is egyetértettünk abban, hogy ezeknek az elveknek az alkalmazása és tiszteletben tartása képezi országaink sokoldalu együttműködése fejlesztésének és népeink barátságának további elmélyítésének alapját, és egyes kérdésekben levő bizonyos nézetkülönbségek nem zavarják kapcsolataink fejlődését. meggyőződésünk, hogy az el nem kötelezett jugoszlávia és a szovjetunió ilyen együttműködése nemcsak a két ország legmesszebbmenő érdeke, hanem a nemzetközi haladás tényezője is,.,.

a kndk-ban tett látogatásáról és kim ir szen elnökkel sorra kerül tárgyalásairól szólva tito hangoztatta: megállapítottuk, hogy „szocialista, el nem kötelezett országaink között az eddiginél szélesebbkörű lehetőségek állnak fenn az együttműködés fejlesztésére. meggyőződésünk, hogy kapcsolataink bővítése a koreai ndk-val elő fogja segíteni a világ különböző térségeinek országai közötti bizalom és megértés erősödését is, márpedig ez rendkívül jelentős az egész világ békéje szempontjából. ezuttal is teljes támogatásunkról biztosítottuk a koreai ndk és a nép harcat az ország békés egyesítéséért.

/folyt köv/
19.05/ny *bl*

-55-

kk 56. / tito...folyt/ny

a kínai népköztársaságban tett látogatásról és hua kuofenggel, valamint más kínai vezetőkkel folytatott megbeszéléséről szólva tito kijelentette: „Őszinte tárgyalásunk az első legmagasabb szintű kontaktus volt szocialista országaink között. egyetértettünk abban, hogy jugoszlávia és kína kapcsolatainak a szuverenitás és területi integritás, a belügyekbe való be nem avatkozás, a két ország politikája és fejlődési utjai tiszteletben tartásának elvein kell nyugodniuk. ebből kiindulva egyetértettünk abban, hogy a jövőbe kell tekintenünk, hogy hatékonyabban fejlesszük a gazdasági, tudományos-műszaki és egyéb együttműködést.

a jugoszláv államfő végül elmondotta, hogy „uton hazafelé, teheránban rövid és igen hasznos megbeszélést folytattam reza pahlavi iráni uralkodóval. ez alkalommal is megerősítettük kölcsönösen országaink együttműködésének és baráti kapcsolatainak fejlesztésére törekszünk,.

a szerkesztőségek tájékoztatására:

tito kínai utját értékelve kijelentette még:
- a nemzetközi kérdéseket áttekintve számos kérdésben kifejezésre jutott nézeteink azonossága, vagy közelsége. meggyőződhattunk, teljes az egyetértésünk abban, hogy az egyes kérdésekben megkülönböztetésünk nem akadályozzák, nem kell, hogy akadályozzák a sokoldalú kínai-jugoszláv együttműködést. ez a látogatás megerősítette azt a meggyőződésünket, hogy a szocialista jugoszlávia és a szocialista kína együttműködése nemcsak a kétoldalú barátság elmélyítése szempontjából nagy jelentőségű, hanem azért is, mert a nemzetközi kapcsolatokban tovább növeli a bizalmat és a megértést, ami az egész világhelyzet alakulására kihat, hisz kína nagy ország, nemzetközi szerepe igen jelentős, s napjainkban az a törekvés hatja át, hogy meggyorsítsa saját belső fejlődését, megtalálja minél gyorsabb gazdasági és egyéb fejlődésének útjait.

- külön hangsúlyozni szeretném, hogy a meglátogatott három ország, amelyek más és más uton építik a szocializmust, határozottan kifejezésre juttatta megbecsülését változatlan el nem kötelezett álláspontunk és politikánk iránt. mi mindenütt határozottan képviseltük azt az álláspontunkat, hogy minden ország munkáosztályának és dolgozóinak elvitathatatlan joga a szocialista építés útjának megválasztása, s szocialista építőmunkájuk eredményeinek értékelése.

19.10!ny *del*

-56-

kk. 58. török tiltakozó jegyzék

gr pv bh nt a n k a r a , 1977. szeptember 8. /mti/

az ankarai kormány csütörtökön hivatalosan tiltakozott a görög kormánynál a török vontatóhajó ellen elkövetett támadás miatt - közölték ankarai hivatalos források.

török hivatalos körök változatlanul kitartanak amellett, hogy az incidens izmir kikötőjétől északra török felségvizeken történt. /ap/

--

kk. 59. rövid hírek

gr pv bh nt

1977. szeptember 8. /mti/

v a l e n c i a : belga konzul lánya

a valenciai belga konzul és felesége csütörtökön azonosította héttől este eltűnt négyéves kislányuk holttestét. a gyermek temét kövekkel és lombbal betemetve ötven méterre találták meg attól a villától, ahonnan elrabolták. a gyilkosság körülményeinek kivizsgálását orvosszakértők bevonásával folytatják. /ap, upi/

d a m a s z k u s z : kolera

az elmúlt 24 órában több mint negyven újabb kolera-megbetegedést jelentettek be szíriában. az augusztus végén kitört járványnak eddig 61 halálos áldozata volt. a szíriai egészségügyi minisztérium és az egészségügyi világszervezet /who/ átfogó tervet hagyott csütörtökön jóvá a járvány terjedésének megakadályozására. /reuter/

a n k a r a : nato-hadgyakorlat

szeptember 19-e és október 7-e között „display determination-77, fedőnévvel nato-hadgyakorlatot tartanak az égei-tenger keleti medencéjében és thráciában - jelentette be csütörtökön a török hadsereg főparancsnoksága. a tengeri hadműveletek után az amerikai, olasz, brit és török egységek szeptember 30-án partraszállási gyakorlatot hajtanak végre a saros-öbölben. /afp/

/folyt. köv./

- 57 -

19.15 bh *del*

kk 59. /rövid hírek... folyt./ bh

h a v a n n a : egészségügyi fejlesztési intézet

egészségügyi fejlesztési intézet nyílt havamában kuba egészségügyi szolgáltatásainak szervezésére, tervezésére és tudományos irányítására. dr. francisco rojas ochoa, az intézet igazgatója a prensa latina hírügynökségének adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az intézet az ország egészségügyi problémáinak orvostudományi és társadalmi vonatkozásait egyaránt figyelembe véve végez tudományos kutatásokat.
/prensa latina/

..-

kk. 61. a szerkesztőségek tájékoztatására!

kennedy-gyilkosság - újabb adatok

nc bh nt w a s h i n g t o n , 1977. szeptember 8./upi/

a kennedy-gyilkosság részletei után nyomozó holland újságíró, willem oltmans csütörtökön egy rádiónyilatkozatban közölte: ismer egy bolgár származású amerikai tábormokot, aki tudja, ki adott parancsot john f. kennedy meggyilkolására. amikor azonban a riportert megkérte oltmans-t, tájékoztassa erről hallgatóságát is, a holland újságíró megtagadta a választ. „már így is veszélyben vagyok és nem akarom ezt a veszélyt fokozni. a tábormok azzal fenyegetett, hogy agyonlő, ha valami olyasmit mernék elmondani, amit ő nem akar,..

„1975-ben dimitrov-donaldson tábormok a kennedy-gyilkossággal foglalkozó szenátusi vizsgálóbizottságnak címzett levelében már elmondta mindazt, amit tud. church szenátor a bizottság akkori elnöke azonban azt állítja: nem emlékszik sem a levélre, sem a tábormok nevére. 1976-ban dimitrov-donaldsont a fehér házba rendelték. a kihallgatás után ford elnök, church és a tábormok megállapodott abban, hogy nem hozzák nyilvánosságra az információkat, - mondotta oltmans az amerikai rádióállomásnak.

oltmans korábban george de mohrenschildt személyében megnevezte azt az embert, aki állítólag büntársa volt lee harvey oswaldnak. mielőtt azonban a szenátusi bizottság kihallgathatta volna de mohrenschildt-et, ismeretlen tettesek agyonlőtték./upi/

..-

- 58 -

20.25 bh *de 20.25*

kk. 60. Libanon

csr/so/ny nt

b e i r u t , 1977 szeptember 8 /mti/

a beiruti lapok csütörtökön közölték, hogy izraeli messzehordó tüzérség szerdán ismét lőtt dél-libanoni lakott területeket. haszbajában és mardzsajunban az izraeli tüzérségi támadásoknak mintegy 20 halott és sebesült áldozata volt.

izrael nem csupán tüzérségi támadással segíti a libanoni jobboldal fegyveres alakulatait - mutatott rá a wafa palesztin hírügynökség. néhány nappal ezelőtt a falangista párt megbízottai izraeli hivatalos személyekkel találkoztak, hogy a jobboldali libanoni párt és tel aviv közötti katonai kapcsolatok további megszilárdításáról tárgyaljanak. a falangista küldöttség vezetője a megbeszélés után nyíltan kijelentette: „izrael az egyetlen állam, amely minden szükséges segítséget megad a libanoni konzervatív erőknek,.. a közelmúltban izraelben több falangista alakulatot képeztek ki. a falangisták részt vettek a libanoni nemzeti hazafias erők és a palesztinai ellenállási mozgalom elleni közös hadműveletek kidolgozásában is. a falangista al-szaura című lap jelentése szerint camille chamoun, a nemzeti liberális párt vezetője nyíltan felkérte izraelt, hogy avatkozzék be libanon belügyeibe, vezényeljen katonaságot a déli országrészbe és mérjen csapást a palesztinai ellenállási mozgalomra. izrael azért növelheti provokációinak számát, mert az arab országok között nem alakult ki egységes álláspont a dél-libanoni helyzet rendezését illetően. a libanoni sajtó rámutat: a reakciós arab rezsimek saját irányvonalukat próbálják libanonra rákényszeríteni, és ezzel akadályozzák a dél-libanoni kérdés megoldását./taszsz/

..-

kk. 62. weinhold-fellebbviteli tárgyalás

f/ve/ny nt

b e r l i n , 1977 szeptember 8 /mti/

a karlsruhe-i szövetségi bíróság előtt csütörtökön megkezdődött a többszörösen büntetett előéletű weinhold fellebbviteli tárgyalása. weinhold-ot, aki 1975 december 19-én az ndk államhatárán két határőrt meggyilkolt, 1976 decemberében az essen-i tartományi bíróság esküdtszéke felmentette. a fellebbviteli tárgyalásra most azért került sor, mert a kettős gyilkos felmentése a tiltakozás hullámát váltotta ki.

az ndk főállamügyésze nyomtatékosan kérte weinhold kiadatását. a nyugatnémet bíróság azonban különböző kifogásokkal elutasította ezt a kérést./adn/.

19.40/ny *de*

..-
-59-

kk. 63. rövid hírek

gr/so/ny nt

m a d r i d : ibarruri

1977 szeptember 8 /mti/

megfelelően javul dolores ibarrurinak, a spanyol kommunista párt elnökének egészségi állapota a kedden végrehajtott szívműtétet követően. La passionaria orvosai csütörtökön közölték, hogy a 81 éves kommunista vezető pénteken elhagyhatja a kórházat és 8-10 nap múlva folytatja politikai tevékenységét./afp,ap/

v i e n t i a n e : provokáció

az utóbbi egy hét alatt thaiföldi repülőgépek több alkalommal megsértették a laoszi népi demokratikus köztársaság légterét az ország északi körzeteiben. a laoszi hirügynökség az ország területi szuverenitása súlyos megsértésének minősítette az esetet, a laoszi kormány pedig felszólította thaiföldet, szüntesse be az ilyen jellegű provokatív akciókat./adn/

b e r l i n : magyar művészek az ndk-ban

magyar vendég rendezője lesz a most kezdődő évadban a berlini állami operháznak. a traviata jövő márciusra tervezett felújítását vámos lászló viszi színpadra. az idei évadban az ndk-ba várják többek között októberben csengery adriannét és oberfrank géza, novemberben schiff andrást, 1978 elején pedig lehel györgyöt és ránci dezsőt./mti/

h e l s i n k i : kommunista asszonyok

tizenöt nyugat-európai kommunista párt képviselőjében nő-találkozó kezdődött csütörtökön a finn főváros közelében fekvő espoo-ban./taszsz/

/folyt. köv./
20.00/ny *de*

-60-

kk 63. / rövid hírek...folyt/ny

m o s z k v a : szovjet-bolgár ifjúsági lap

közös szovjet-bolgár képes ifjúsági magazint adnak ki a moszkvai molodaja gvardija és a bolgár narodna mladezs ifjúsági kiadó gondozásában orosz és bolgár nyelven moszkvában és szófiában egy időben. a lap ismerteti a szovjet és bolgár ifjúság életét a két ország történelmi, gazdasági és kulturális kapcsolatait, bemutatja a fiatal írodalmárok és képzőművészek alkotásait. a druzsba című lap első száma, amelyen már dolgoznak a két fővárosban lévő szerkesztőségekben, az októberi forradalom 60. évfordulójára jelenik meg./taszsz/

h a v a n n a : magyar nagykövet

jakus jenő, hazánk új, rendkívüli és meghatalmazott havannai nagykövete szerdán átnyújtotta megbízólevelét blas rocanak, a kubai nemzetgyűlés elnökének, az államtanács elnökhelyettesének.

a megbízólevél átnyújtását követő baráti beszélgetésen jelen volt jose viera kubai külügyminiszterhelyettes./mti/

kk. 64. fegyverkezési hajszája - izvesztyija

pm pv bh nt m o s z k v a , 1977. szeptember 8. /mti/

az enyhülés viszonyai között semmi sem igazolhatja a fegyverzet növelését. mégis a nato-országok gazdaságában jelentkező válság ellenére, az atlanti körök fokozzák a fegyverkezési hajszát. washington elhatározta, hogy a nato keretei között katonai kiadásait évente három százalékkal növeli és ugyanilyen mértékű növelést kíván partnereitől is, - írja albert grigorjanc, az izvesztyija hirmagyarozója.

/folyt. köv./

20.05 bh *de*

- 61 -

kk 64. /fegyverkezési ... folyt./ bh

a hirmagyarázó rámutat: a közvélemény körében mély nyugtalanságot kelt az egyesült államok katonai-ipari komplexumának az a törekvése, hogy a minőségileg új bombafajták, rakéták, repülőgépek, tengeralattjárók létrahozásával újabb, rendkívül veszélyes fegyverkezési hajszát indít. a neutronbombákról és a szárnyas rakétákról, az fv-111 típusú stratégiai bombázókról és az mx-interkontinentális ballisztikus rakétánól van szó. természetesen, hogy ezek nemcsak bonyolult, de rendkívül drága fegyverrendszerek is.

az izvesztyija felhívja a figyelmet arra, hogy a fegyverkezési hajszán mérhetetlenül gazdagodó hadiipari konszernek újabb mérhetetlen terheket hárítanak a dolgozók vállaira. már most tervbe vetik az árak és az adók újabb növelését, ugyanakkor a foglalkoztatottság és a szociális kiadások csökkentését./taszsz/

kk. 65. bombamerényletek

Leh so bh bj L i s s z a b o n , 1977. szeptember 8.

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

valóságos pokolgép robbantási hullám söpört végig csütörtökön portugálián. az ország több pontján - lisszabonban és a fővároson kívül - főleg a mezőgazdasági reform által érintett területeken, bombák robbantak a mezőgazdaságot irányító állami hivatalokban. így lisszabonban a mezőgazdasági újjászervezési intézetben és santarém-ben, bejaban, alcacer do salban, setubalban és délelőtt evoraban a regionális agrárreform központokban amelyek a mezőgazdasági minisztérium irányítása alatt állnak. santarém-ben és evoraban a robbantásoknak öt sebesültje volt, az anyagi károk tetemesek. a mezőgazdasági dolgozók szakszervezeteinek képviselői elítélték a merényleteket.

a szélsőséges terrorista csoportok által végrehajtott merényletek nyilvánvalóan összefüggésben vannak a parlamentben a soares-kormány által a szociáldemokraták segítségével megszavaztatott új agrárreform-törvénnyel, amely életbelépése esetén megkönnyíti a régi tulajdonosok jelentős részének, hogy visszaszerezze az 1974. április 27.-i forradalom után elkobzott és szövetkezeti kézbe adott földjeit.

melo antunes őrnagy, az alkotmánytanács elnöke, az a capital című lisszaboni délutáni lapnak adott nyilatkozatában megerősítette, hogy a legfelsőbb forradalmi tanács a törvényt véleményezés végett az alkotmánytanács elé utalta.

20.10 bh *sl*

- 62 -

kk 66. avante ünnepség

Leh/bm/ny bj L i s s z a b o n , 1977 szeptember 8.

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

szombaton és vasárnap tartják meg lisszabon környékén a portugál kommunista párt központi lapjának az avante-nak immár hagyományos ünnepségét. mintegy 200 ezer négyzetméteres területen több mint 100 pavilon várja a sok tízezernyi résztvevőt. a legnagyobb pavilon a portugál kommunista párt központi bizottságé lesz. az ünnepség nemzetközi városában található több, mint 30 ország kommunista sajtójának kiállítása. az ünnepségen számos testvérpárt központi lapja, közöttük a népszabadság küldöttség-gel képviselteti magát.

vasárnap délután az ünnepség keretében nagygyűlést tartanak, amelynek szónoka alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára lesz. az ünnepség meghívottjaként csütörtökön lisszabonba érkezett borisz volinov szovjet űrhajós és jevgenyij mihajlovics tyaszelnikov, az szkp központi bizottságának tagja, a szovjet küldöttség vezetője.

az a luta című délutáni lap jelentése szerint szélsőjobboldali elemek, főleg a gyarmatokról visszatért telepesek, fenyegető üzeneteket intéztek a portugál kommunista párthoz és ebben az avante-ünnepség megzavarását ígértek. a portugál kommunista párt központi bizottsága a lap szerint az ünnepség biztosításának garantálását kérte a kormánytól.

kk. 67. antifasiszta nagygyűlés

se/ny bj r ó m a , 1977 szeptember 8.

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

több tízezer embernek, köztük az ellenállásban kitűnt olasz városok képviselőinek részvételével országos nagygyűlést tartottak csütörtökön este róma-ban az 1943. szeptember 8-i római antifasiszta felkelés évfordulóján.

/folyt köv/
20.20/ny

-63-

sl

kk, 67. antifasiszta ..folyt/ny

Ingrao, az olasz képviselőház kommunista elnöke, továbbá a szenátus és a fegyveres erők képviselői koszorút helyeztek el a szent pál városkapunál elesett mártírok emléktáblája előtt. Carlo Giulio Argan, róma polgármestere beszédében éles szavakkal bírálta a nyugat-német kormányt, amiatt, hogy nem adta ki az olaszországból megszökött Kapplert és ezzel akarva-akaratlanul közönséget vállalt a náci múlttal... Kappler szökése bebizonyította, hogy az olasz államapparátus sérthető, s ezt egyesek sötét célokra használják ki, - mondotta.

A római rendezett csütörtök esti antifasiszta nagygyűlésen Argan és a többi szónok megkülönböztetett figyelmet szentelt az antifasiszta tömegek és a fegyveres erők szövetségének, nélkülözhetetlennek nevezték a népi tömegek és a fegyveres erők egységét, a demokrácia fejlesztése szempontjából.

kk, 68. hírek csehszlovákiából

sn/so/ny bj p r á g a , 1977 szeptember 8.

sebestyén tiber, az mti tudósítója jelenti:

csütörtökön megkezdődött prágában a szocialista ifjúsági szövetség / szisz/ cseh szervezeteinek háromnapos kongresszusa, amely a néhány hét múlva esedékes országos kongresszus egyik előkészítő tanácskozása. a kongresszus első ülésén miroslav dockal, a szisz cseh központi bizottságának elnöke, a szövetség országos központi bizottságának elnökhelyettese számolt be a csehországi fiatalok munkájáról, eredményeiről és további feladatairól.

a délutáni ülésen felszólalt lubomír strougal, a cskp kb elnökségének tagja, a csehszlovák kormány elnöke is, aki a pártnak a kongresszuson részvevő küldöttségét vezeti. emlékeztetett rá, hogy a szövetség alakuló kongresszusa óta eltelt öt év folyamán a szisz-hez tartozó fiatalok jó eredményeket értek el a szervezeti életben éppúgy, mint mindennapi munkájukban, tanulásukban. bebizonyosodott, hogy a csehszlovák ifjúság döntő többsége a szocializmus oldalán áll, benne látja életének távlatát és ez az ifjúsági méltó folytatója elődei forradalmi művének - hangoztatta strougal.

/folyt köv/
20.30/ny

-64-

kk, 68. / hírek.. folyt/ny.

az ndk csehszlovákiában tartózkodó katonai küldöttsége, amelyet heinz hoffmann, az nszép politikai bizottságának tagja, nemzetvédelmi miniszter vezet, csütörtökön országjáró körútja során pozsonyba érkezett. a küldöttség megkoszorúzta a szlovák főváros slavin-hegyi szovjet hősi emlékművét, majd megbeszélést tartott jozef lenárttal, a cskp kb elnökségének tagjával, a szlovák kp központi bizottságának első titkárával. később az ndk-beli vendégek látogatást tettek a klement gottwaldról elnevezett pozsonyi katonai akadémián, megtekintették pozsony új építkezéseit, és a délutáni órákban visszatértek prágába.

x x x

csehszlovák parlamenti küldöttség utazott csütörtökön finnországba, alois indrának, a cskp kb elnöksége tagjának, a csehszlovák szövetségi gyűlés elnökének vezetésével. a látogatás folytatása a két parlament hivatalos küldöttségei között 1972-ben és 1973-ban lezajlott találkozóknak, és lehetőséget ad a csehszlovák- finn kapcsolatok további fejlesztéséről folytatandó eszmecserére.

..-

kk, 69. afrika - vegyes

km ve bh nt

1977. szeptember 8. /mti/

l u s a k a , m a p u t o

maputoban csütörtökön tanácskozásra ültek össze a rhodesiai felszabadító mozgalmak vezetői, hogy megállapodjanak a rhodesiai kormánycsapatok ellen harcoló felszabadító erők egyesített főparancsnokságának felállításáról. a mozambiki fővárosban tartott tanácskozáson robert mugabe a zanu és joshua nkomo a zapu vezetői megvitatják a rhodesiai rendezésre vonatkozó legújabb angol-amerikai javaslatokat is.

/folyt. köv./

- 65 -

20.25 bh *del*

kk. 69. /afrika ... folyt./ bh

a két felszabadítási szervezetet tömörítő hazafias front csütörtökön visszautasította sithole lelkésznek azt a javaslatát, hogy a jövő héten salisburyban tartanak megbeszéléseket egy „egyesített fekete front”, létrehozásáról. a hazafias front szóvivője kijelentette, hogy szervezete nem működik együtt sitholevel, Ian Smith kormányának bábjaival. /upi, afp/

s a l i s b u r y

rhodesia csütörtökön kereken visszautasította az angol-amerikai rendezési tervnek azt a részét, amely előírja, hogy a jelenlegi hadsereget olyan biztonsági erőkkel váltsák fel, amelyben a feketék is helyet kapnának. az elutasító nyilatkozatot Mark Partridge a fehér telepes kormány miniszterelnöke tette Ian Smith kormányfő nevében. /upi/

j o h a n n e s b u r g

a dél-afrikai rendőrség soweóban tüzet nyitott a diszkriminációs oktatási rendszer felszámolását és társaik szabadon bocsátását követelő diáktüntetőkre. soweóban az elmúlt héten ismét feszültebbé vált a helyzet, a diákság nem látogatta az iskolákat tiltakozásul a dél-afrikai kormány oktatási rendszere ellen. a tüntetésekben nagy számban vesznek részt pedagógusok is. /reuter, upi/

--

Kk.70. közel-keleti hírek

csr so bh nt

1977. szeptember 8. /mti/

damaszkusz, amman

szíria és jordánia csütörtökön elutasítóan reagált arra az úgynevezett „béketervre”, amelynek alapján dajan izraeli külügyminiszter ebben a hónapban az egyesült államokban tárgyalni akar. az al baath című damaszkuszi lap a tervet komentálva rámutatott arra, hogy az izraeli javaslatok mindennemel foglalkoznak, a békét kivéve. /folyt. köv./

20.30 bh *all*

- 66 -

kk 70. /közel-keleti ... folyt./ bh

az ilyenfajta tervnek nincs semmi jelentősége annak ismeretében, hogy izrael folytatja a bekelezés politikáját - mutat rá a szíriai újság, majd így folytatja: „eljött az ideje annak, hogy az arabok a tőlük elvett földek és jogok visszaszerzésére más módot keressenek, mint a tárgyalás, az ips hirügynökség szerint damaszkusz ezzel közvetve bírálta egyiptom és szaúd-arábia amerikai barát politikáját.

a jordániai sajtó ugyancsak hűvösen fogadta a „béketervet”, az izraeli javaslatokat időpocsékolásnak minősítette, és rámutatott: izrael e tervben állítólag előírja, hogy bizonyos fokú közigazgatási autonómiát engedélyez a jordán folyó nyugati partján élő arab lakosságnak, holott a legfontosabb az, hogy izrael kivonuljon a nyugati partvidékről. /ips/

b e i r u t

az egyesült államok habozni fog, hogy folytassa-e a közel-keleti békét célzó erőfeszítéseit, ha ezek 1977-ben nem vezetnek eredményre - jelentette ki Carter amerikai elnök a nana amerikai lapkiadónak adott interjúban, amelyet csütörtökön az al nahar című beiruti lap közölt. hozzáfűzte, ha a konfliktusban résztvevő felek nem cselekszenek jószándékkal, nehéz lesz nézeteik közelebbszítésére törekednie.

az amerikai elnök jelezte, változatlanul úgy véli, hogy össze lehet hívni a genfi békekonferenciát, de hozzátette, hogy bizonyos eljárási formalitások miatt már kezd ebben kételkedni. azt is hangsúlyozta, hogy bizonyos alapröblémák még mindig megoldatlanok, mint mondotta, nem elegendő, ha az arabok elismerik izraelt, hanem meg kell nyitni a határokat, diplomáciai, kulturális és kereskedelmi kapcsolatokat is létesíteni kell és a palesztin kérdést az arabok és izrael számára egyaránt elfogadható módon kell megoldani. reményét fejezte ki, hogy a pfsz felülvizsgálja a biztonsági tanács 242. határozatára vonatkozó álláspontját, s megerősítette, hogy kormánya nincs semmiféle kapcsolatban a pfsz-szel. /afp/

--

20.35 bh *all*

- 67 -

kk.71. dánia - ausztria

ml/ve/a/nt

b é c s , 1977. szeptember 8./mti/

az emberi jogok ügyén a szocialista országok ellen indított kampányt bírálta csütörtökön bécsben Knud Andersen dán külügyminiszter. a háromnapos hivatalos ausztriai látogatáson tartózkodó dán külügyminiszter sajtóértekezletén óva intett attól, hogy az európai együttműködés és biztonság kérdéseiről ősszel belgrádban tartandó értekezleten az emberi jogok kérdését a nyugat saját nehézségeinek takargatására használja fel. emlékeztetett rá, hogy a nyugat-európai országok súlyos gazdasági és társadalmi gondokkal küszködnek és ezeket mielőbb orvosolni kell.

Andersen szerint ellenkező hatást érhet el a nyugat-európai államoknak az a próbálkozása, hogy az őszi belgrádi találkozáson az emberi jogok ügyén nyomást gyakoroljanak a kelet-európai országokra., meggyőződése, ha a hidegháború légkörét élesztjük fel, ezzel a történelem kerekét fordítjuk vissza., - mondotta a dán külügyminiszter.
/reuter/

x x x

Willibald Pahr, osztrák külügyminiszter szerda este vacsorát adott dán vendége tiszteletére. pohárköszöntőjében kijelentette: fontos feladat az enyhülés folyamatának elmélyítése és az európai együttműködés bővítése, függetlenül az ideológiai különbségektől. kifejezte reményét, hogy az ősszel tartandó belgrádi találkozó hozzájárul majd a helsinki záróokmányban foglalt elvek megvalósításához és az enyhülés folyamatának kiszélesedéséhez./taszsz/

--

kk.72. nairobi konferencia - taszsz

vz/a/nt

n a i r o b i , 1977. szeptember 8./mti/

az elsivatagosodás elleni harc kérdéseiről nairobi-ban folyó ENSZ-konferencia főbizottsága csütörtökön befejezte az értekezlet alapidokumentumainak megvitatását.
/folyt.köv./

20.30/a *ll*

- 68 -

kk.72./ nairobi.....folyt./-a

a konferencia köreiben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a kiegészítő fejezetnek, amelyet a Szovjetunió és más országok kezdeményezésére vettek be az akcióprogramba. a kiegészítés hangsúlyozza, hogy az iparosítást és az urbanizációt megfelelő módon össze kell egyeztetni a mezőgazdaság fejlesztésével a sivatagos területeken. sok ország tapasztalata bizonyítja, hogy a sivatagi területek kiaknázásának ésszerű ökológiai és szociológiai elveken alapuló programjai elősegíthetik az ilyen területek erőforrásainak teljes és racionális felhasználását.

a zöld-foki-szigetek küldöttségének javaslatára a főbizottság olyan határozatot fogadott el, amely elítéli az ökológiai egyensúly fegyverekkel vagy más módon történő megbontását, főként a vegyi és biológiai fegyverek alkalmazását, amelyek hozzájárulnak a sivatagok terjedéséhez.

a főbizottság egy másik határozatban elítélte a dél-afrikai köztársaságot, amiért az továbbra is megszállva tartja Namíbiát. a dokumentum hangsúlyozza, hogy a Namíbiai sivatagos területek terjedése elleni harcra vonatkozó akciótervet mindaddig nem lehet végrehajtani, amíg véget nem ér az ország törvénytelen megszállása és Namíbia nem nyeri el a teljes függetlenséget./taszsz/

--

kk.74. moszkvai tv -panama csatorna

ki/p bj

m o s z k v a ,

1977. szeptember 8./mti/

a panama csatorna jövőjéről kötött új megállapodás aláírása a panamai nép sokévtizedes harcának kimagasló győzelme. az egyesült államok kénytelen volt ezzel elismerni a világban kialakult új realitásokat - állapította meg csütörtökön este kommentárjában a moszkvai televízió.

/folyt.köv./
20.25/p

--69--

ll

kk.74. /moszkvai tv.....folyt/p

az amerikaiak azonban még korántsem adták fel reményüket hogy a csatornát az idők végezetéig ellenőrzés alatt tarthátják -hangoztatta a kommentár, utalva arra, hogy washington az új megállapodásban megjelölt határidő után is fenntartja magának a katonai beavatkozás jogát, az amerikai szélsőséges elemek pedig egyáltalán nem akarnak szakítani azzal a politikával, amely még theodore roosevelt korából származik: a tengerészgyalogosok beavatkozásával, a furkosbot-politikával, ezért igyekeznek megakadályozni az új megállapodás ratifikálását az amerikai törvényhozáásban, az új egyezmény mégis azt mutatja, hogy bár panama nem ért el mindent, amit maga elé tűzött, az egyesült államoknak mind nehezebbé válik ennek a furkosbot-politikának alkalmazása -hangoztatta kommentárjában a moszkvai televízió.

kk.73. kekkonen

ko/p bj b e r l i n , 1977. szeptember 8./mti/

a hivatalos látogatáson a német demokratikus köztársaságban tartozkodó dr. urho kekkonen finn köztársasági elnök csütörtök este vacsorát adott házigazdája, erich honecker, az nszép kb főtitkára, az ndk államtanácsa elnöke tiszteletére. a vacsorán mindkét államfő elégedetten méltatta a berlinben lebonyolított ndk-finn tárgyalások eredményeit, s meggyőződését fejezte ki, hogy a jelen találkozó újabb lendületet ad a két ország baráti kapcsolatai fejlődésének. kekkonen és honecker egyaránt megerősítette: mind finnországot, mind a német demokratikus köztársaságot folytatja erőfeszítéseit a nemzetközi enyhülés továbbviteléért és az európai biztonság további megerősítéséért.

dr. urho kekkonen a nap folyamán látogatást tett potsdamban. a finn államfő pénteken fejezi be ndk-beli látogatását.

bb.76. szomália -etiópia

k /gi/p nt n a i r o b i , 1977. szeptember 8./mti/

szomália csütörtökön felszólította az országban tartozkodó etióp diplomatákat, hogy 48 órán belül hagyják el az országot. a hírt a mogadishu rádió jelentette be. szomália lépése nyilvánvalóan válasz etiópia szerdai döntésére, hogy megszakítja a diplomáciai kapcsolatokat szomáliával.

/folyt köv./
20.45/p

-70-

se

kk.76./szomália.....folyt/p

a nyugat-szomáliai felszabadítási front közleményt adott ki, amelyben lehetségesnek tartja, hogy jijiga az etióp csapatok kezére került, mivel a harcok most harrar közelében folynak.

/ap/

-.-

kk 75. szovjet katonai vezető

kiny bj m o s z k v a , 1977 szeptember 8 /mti/

a szovjetunió kommunista pártjának következetes békepolitikája eredményeként hazánk nemzetközi helyzete évről-évre szilárdabbá válik, reális feltételek jönnek létre az új világháború megakadályozására. egy pillanatra sem szabad megfeledkeznünk azonban arról, hogy az imperializmus agresszív erői nem hagytak fel a fegyverkezési hajszával, sőt fokozzák azt, új és új támadó fegyvereket hoznak létre, kiszélesítik nukleáris arzenáljukat, - jelentette ki ivan pavlovskij hadseregtábornok, a szovjetunió honvédelmi miniszterének helyettese, a szárazföldi erők főparancsnoka csütörtökön este, a harckocsizók napja alkalmából rendezett moszkvai diszünnepeken.

a szovjet katonai vezető leszögezte: ilyen feltételek között, amikor még fennáll a háborús veszély az imperializmus részéről, a párt és a szovjet állam továbbra is messzemenően gondoskodik arról, hogy a szocialista hazának megfelelő védelmi eszközök álljanak rendelkezésére. a szovjet fegyveres erők biztosítják az ország sérthetetlenségét mindenfajta agresszióval szemben, ehhez minden feltétellel rendelkezünk. pártunk szilárd következetes békepolitikát folytat, népünk összeforrott, katonai erőnk is megvan, - hangoztatta pavlovskij hadseregtábornok, aki a fegyveres erők személyi állománya nevében köszönetet mondott a kommunista pártnak és személyesen leonyid brezsnyevnek azért, hogy következetesen gondoskodnak a hadsereg szükséges fejlesztéséről. a szovjet fegyveres erők tagjai lelkesedéssel fogadják az ország új alkotmányának tervezetét, amely a haza védelmét az állampolgárok legszentebb kötelességének tekinti - mondotta a többi között.

21.00/ny se

-71-

kk 77. teng hsziào-ping nyilatkozat - taszsz

pm ve bh nt new york, 1977. szeptember 8./taszsz/

a new york times közölte az ap amerikai hírügynökség tudósítását teng hsziào-ping nyilatkozatáról. ebben a nyilatkozatban teng foglalkozott azoknak a tárgyalásoknak az egyes mozzanataival, amelyeket a pekingi vezetők folytattak cyrus vance-szel, az egyesült államok külügyminiszterével. kína és az egyesült államok kapcsolatairól szólva teng hsziào-ping kijelentette: az egyesült államok és kína normális diplomáciai kapcsolatainak megteremtésére irányuló kísérletek kárt szenvedtek cyrus vance múlt havi kínában tett látogatása idején és a vance-szel folytatott megbeszélések, „visszalépést jelentenek azoktól a javaslatoktól,„ amelyeket gerald ford, az egyesült államok volt elnöke és henry kissinger volt külügyminiszter tett kínának.

teng hsziào-ping állításai szerint ford elnök azt ígérte a kínai vezetőknek, hogy amennyiben győzelmet arat az 1976 évi választásokon úgy oldja majd meg a tajvani problémát, mint azt japán tette. japán - közli az ap - megszakította a diplomáciai kapcsolatokat tajvannal, de fenntartotta vele a kormányon kívüli, egyéb ^{között} jelentős kereskedelmi kapcsolatokat.

az ap szerint peking még nem régiben egyetértett ezzel a formulával. ezzel kapcsolatban az amerikai hírügynökség megjegyzi: ez úgy értelmezhető, hogy a kínai vezetők lépést tesznek a „két kínáról,„ szóló tézis elfogadása felé, amelyet nyilvánosan képmutató módon elutasítanak.

a kínai népköztársaság miniszterelnökhelyettese élesen bírálta cyrus vance-t, mert „olyan javaslatokkal érkezett pekingbe, amelyek visszalépést jelentenek az előző állásponttól,„

az amerikai politikai hirmagyarázók értékelése szerint teng hsziào-ping nyilatkozata a pekingi vezetők leplezetlen kísérlete arra, hogy nyomást gyakoroljanak az egyesült államok új kormányzatára. felhívják a figyelmet e kijelentések éles-ségére, ami azt támaszthatja alá, hogy pekingben mindinkább elvesztik türelmüket a washingtonhoz fűződő szorosabb kontaktusok megteremtését illetően.
/folyt. köv./

21.10 bh *sl*

- 72 -

kk 77. /teng hsziào... folyt./ bh

a new york times nyíltan kijelenti: „peking nyilvánvalóan megéri, hogy teng hsziào-ping megjegyzései feltétlenül kényel-metlen helyzetbe hozzák carter-t és vance-t. lehetséges talán, hogy peking a fejük felett átnyúlva az amerikai kongresszus-hoz próbál fordulni?„

teng hsziào-ping szavaiból az is kitűnik, hogy a pekingi ve-zetők az amerikai-kínai tárgyalások során áskálódtak az európai enyhülés ellen, arról igyekeztek meggyőzni az amerikai képviselőket, hogy növelni kell a nato katonai erejét, nem titkol-ták, hogy érdekeltek a szocializmus elleni amerikai cselekmények aktivizálásában. a kínai vezetők a „szovjet veszéllyel,„ ijesztgették tárgyaló partnereiket, azzal, hogy a szovjetunió „el akarja foglalni európa jelentős részét,„ mint teng hsziào ping nyilatkozata alátámasztja: az amerikai-kínai kapcsolatokat mindenekelőtt olyan vonatkozásban vizsgálják, hogy ilyen módon széles frontot alakítsanak ki a szovjetunió és más szocialista országok ellen. teng hsziào-ping kijelentései újabb bizonyíté-kot szolgáltatnak a jelenlegi kínai vezetőség megrögzötten reakciós, a béke és a szocializmus érdekeivel mélységesen ellen-séges politikájára. /mti/

..-

kk 78. két közel-keleti hír

csr/gi/ny nt beirut, 1977 szeptember 8 /mti/

mohammed reza pahlavi iráni sah csütörtökön jasszer ara-fatnak a pfsz vb elnökének küldött üzenetben hangsúlyozta, hogy irán támogatja a palesztinai nép törvényes jogainak biztosítá-sát, köztük a független palesztin állam létrehozását. az iráni sah elítélte izareit miatt, hogy újabb településeket létesít a megszállt arab területeken. /upi/

/folyt. köv./
21.15/ny *sl*

-73-

kk 78. / két közel-keleti ...folyt/ny

egy palesztinai rohamcsapat csütörtökön éjjel izraeli kikötőváros közelében meglepetésszerű támadást intézett egy izraeli rendőrállomás ellen - közölte palesztinai katonai szóvivő-ne hivatkozva a wafa hírügynökség. a rohamcsapat sok rendőrt megölt és megsebesített, fegyvereket és értékes dokumentumokat zsákmányolt, majd sértetlenül visszatért támaszpontjára - közölte a szóvivő. /upi/

kk 79. két rövid hír

gr/ve/ny nt

1977 szeptember 8./mti/

v a l e n c i a : veronique carlier

a spanyol rendőrség csütörtökön este valenciában letartóztatott egy elmébetegét, akinek minden valószínűség szerint része volt a helyi belga konzul négy éves kislányának meggyilkolásában. egyre szaporodnak azok a fellelések, amelyek szerint a gyilkosságot egy elmébeteg követte el. / afp, ap/

l v o v : nemzetközi autóstura

lvov város lakói a hagyományoknak megfelelően kenyérel és sóval fogadták a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulója tiszteletére rendezett nemzetközi autóstura résztvevőit. a bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, ndk-beli és román autósokhoz itt csatlakoztak kubai, mongol és szovjet társaik, akikkel együtt folytatják útjukat Leningrádig. /taszsz/

21.20/ny *de*

-74-

kk 80. usa - b-1-es bombázók

ml/ve/ny nt w a s h i n g t o n, 1977 szeptember 8 /mti/

az amerikai szenátus képviselőháza csütörtökön 202 szavazattal 199 ellenében elfogadta james carter elnöknek azt a döntést, hogy leállítják a b-1- típusu bombázók gyártását. a szenátus már korábban jóváhagyta az elnök elhatározását.

ismeretes, hogy carter június 30.-án jelentette be, leállítatja a költségesnek talált b-1-es bombázók gyártását és helyettük a szárnyasrakéták alkotják majd az amerikai légierő gerincét. /afp/

kk 81. ünnepi gyűlés szófiában

pm/pv/ny nt s z ó f i a , 1977 szeptember 8 /mti/

szófiában csütörtökön ünnepi gyűlést rendeztek bulgária nemzeti ünnepe - szeptember 9 - alkalmából. todor zsvikov, a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkára, a államtanács elnöke, a bolgár párt-és állami élet más vezető személyiségei, a dolgozók képviselői vettek részt a gyűlésen.

az 1944 szeptember 9-én lezajlott bulgáriai szocialista forradalom szerepét és jelentőségét dobri dzsurov hadseregparancsnok, a bkp kb politikai bizottságának póttagja, nemzetvédelmi miniszter méltatta. egyebek között hangsúlyozta, hogy a bolgár kommunisták és az egész bolgár nép számára a sikerek egyik legfőbb forrása - a szocialista forradalom és a szocialista építés általános törvényszerűségeinek a konkrét bulgáriai viszonyoknak alkotó módon való alkalmazása. ismertette azokat a történelmi szakaszokat, amelyeket bulgária tett meg a szocializmus építésének útján és amelyeket most old meg a bkp xi. kongresszusán hozott határozatok teljesítésével.

nemzetközi kérdésekről szólva dobri dzsurov hangsúlyozta, hogy a bkp és bulgária erőteljesen harcol az enyhülési folyamat visszafordíthatatlanságáért, a fegyverkezési hajszá korlátozásáért, a vitás kérdések tárgyalásos rendezéséért.

a nemzetvédelmi miniszter kijelentette: a bkp csakugy, mint eddig is, megalkuvás nélkül fog harcolni a jobb és a ,, baloldali,, revizionizmus, valamint a szovjetellenesség ellen, a maoizmusnak a marxizmus-leninizmussal szemben ellenséges és a békére nézve veszélyes politikája ellen, hozzájárul majd a világforradalmi folyamat fejlődéséhez, a kommunista mozgalom közös céljainak eléréséhez. /bta/

21.35/ny *de*

-75-

kk 82. külpolitikai híreink jegyzéke 16 órától zárásig

1977 szeptember 8 /mti/

ny t

35. schleyer - nszk lapszemle
36. szovjet alkotmány - országos vita
37. okp- vezetőségi ülés
38. francia baloldal
39. francia szakszervezetek
40. adn - új vezérigazgató
41. callaghan- halasztás
- 42.ndk- neutronfegyver
43. iszlám törvény
44. namibia
45. amin /a szerk. táj/.
46. ceausescu - elutazás
47. szovjet üdvözlés bolgár vezetőkhez
48. servan-schreiber
49. ensz-konferencia
50. csatornaszerződés - taszsz
51. kndk -szovjet üdvözlés - plénum
52. bonni parlament - hadügyi vita
53. bonn hadügyi vita - háttéranyag
54. schleyer - összefoglaló
55. kínai nagykövet - megbízólevél átnyújtása
56. tito
57. latin-amerika
58. török tiltakozó jegyzék
59. rövid hírek
valencia: belga konzul lánya
damaszkusz: kolera
ankara: nato-hadgyakorlat
havanna: egészségügyi fejlesztési intézet
60. libanon
61. kennedy gyilkosság - újabb adatok / szerk. táj/.
62. weinhold- fellebbviteli tárgyalás
63. rövid hírek
madird: ibarruri
vientiane: provokáció
berlin: magyar művészek az ndk-ban
helsinki: kommunista asszonyok
moszkva: szovjet-bolgár ifjúsági lap
havanna: magyar nagykövet

/folyt köv/
21.55/ny

ME 22.07

-76-

kk 82

kk 82. / külpolitikaifolyt/ny

64. fegyverkezési hajszá-izvesztyija
65. bombamerényletek
66. avante ünnepség
67. antifasiszta nagygyűlés
68. hírek csehszlovákiából
69. afrika-vegyes
70. közel-keleti hírek
71. dánia- ausztria
72. nairobi konferencia - taszsz
73. kekkonen
74. moszkvai tv- panama-csatorna
75. szovjet katonai vezető
76. szomális
77. teng hszao ping nyilatkozata - taszsz
78. két közel-keleti hír
79. két rövid hír
80. usa - b1-es bombázó
821. ünnepi gyűlés szófiában
82. hírjegyzék

-o-
vé g e .

22.00/ny.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tiber
szerkesztette: éliás béla, patak károly, németh gyula, bochkor
jenő, nyárádi róbert.

-77-

ME
22.07

60.010/x

M.T.I.

Szerkeszti a **Külpolitikai Szerkesztőség**

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

p é n t e k

kk. 1. v á r h a t ó

sa/rj é b

1977. szeptember 9./mti/

b e r l i n : kekkonen finn köztársasági elnök befejezi látogatását

a s s e n : folytatódik a dél-molukuiak pere

c a r a c a s : jános károly spanyol király hivatalos látogatása

b o n n : a schleyer-ügy fejleményei

p e k i n g : mao ce-tung halálának első évfordulója

b l a c k p o o l : befejeződik a tuc-kongresszus

b e r l i n : a béke-világtanács irodájának ülése

--

7.30 rj *de*

-1-